

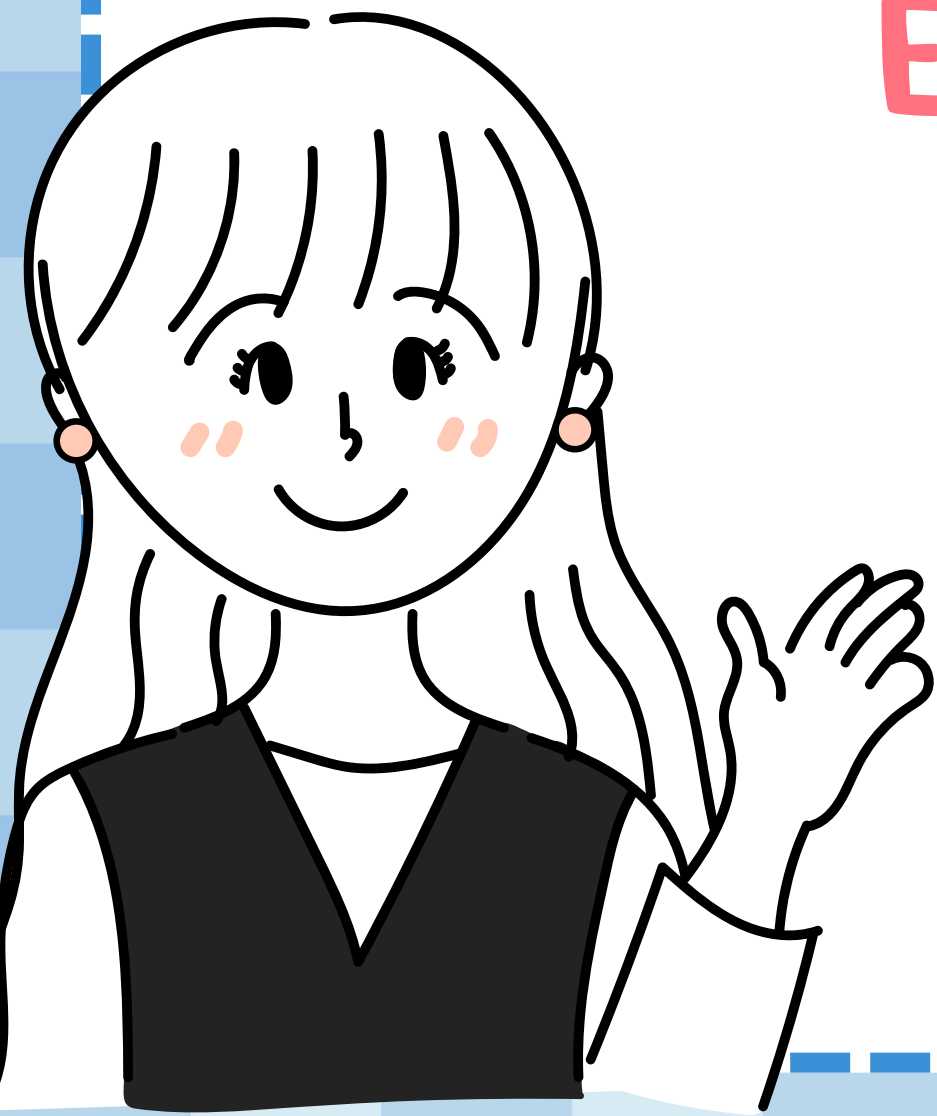
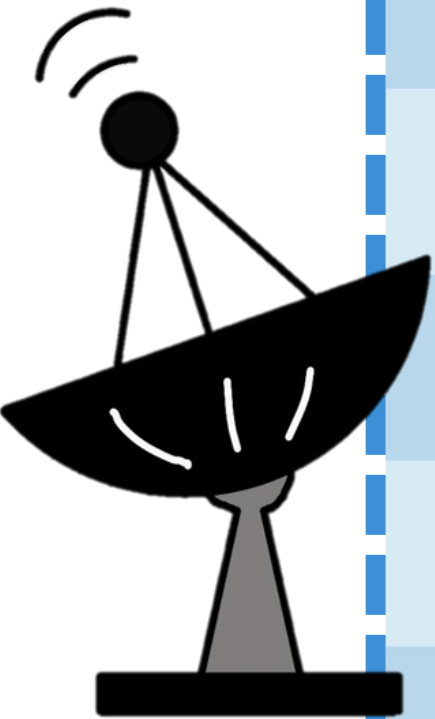
วิชาฟิสิกส์ 6

ว30206

คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า

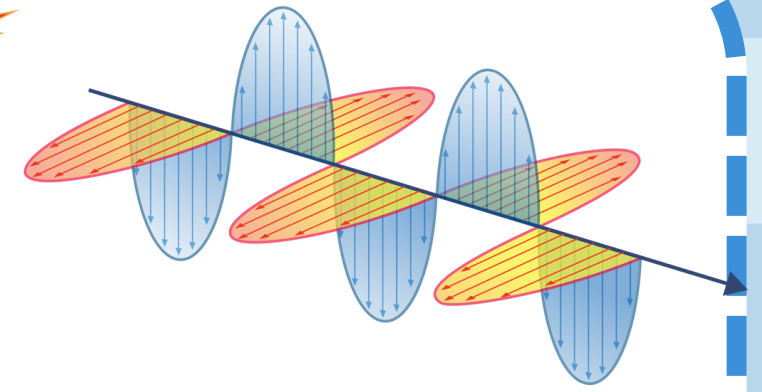
Electromagnetic Wave

ครูบุษกร มากจิต
โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา

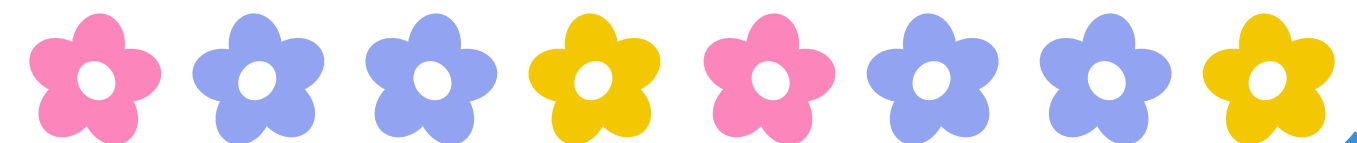

คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า

1. การเกิดคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า
2. สเปกตรัมของคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า
3. โฟลาริเซชันของคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า
4. การประยุกต์ใช้คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า
5. การสื่อสารโดยอาศัย

คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า

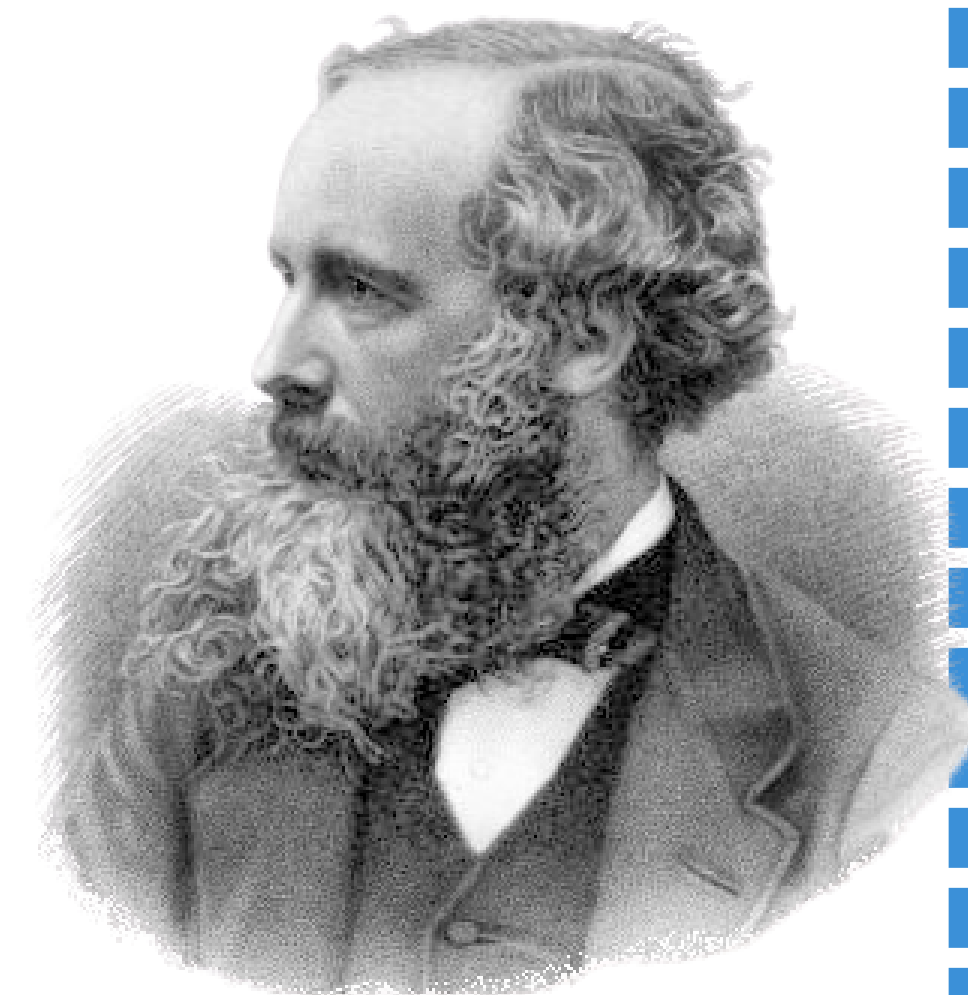
1 การเกิดคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า

เจมส์ คลาร์ก แมกซ์เวลล์

(James Clerk Maxwell, ค.ศ.1831 - 1879)

- ได้อธิบายการมีอยู่ของคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าเป็นคนแรก
- ได้รวบรวมสมการเกี่ยวกับสนามไฟฟ้าและสนามแม่เหล็ก
- แล้วนำเสนอสมการคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า แสดงให้เห็นว่าคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าเคลื่อนที่ด้วยอัตราเร็วแสง
- นำไปสู่ข้อสรุปว่าแสงเป็นคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า

James Clerk Maxwell

1 การเกิดคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า

James Clerk Maxwell

แนวคิดสำคัญในการเกิดคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า
ของแมกซ์เวลล์:

1. สนามไฟฟ้าและสนามแม่เหล็กที่เปลี่ยนแปลงได้ส่งผลต่อกัน
  - เมื่อสนามไฟฟ้าเปลี่ยนแปลง (เช่นเกิดจากการเร่งของประจุไฟฟ้า) จะทำให้เกิดสนามแม่เหล็กขึ้น และ
  - ในทางกลับกัน หากสนามแม่เหล็กเปลี่ยนแปลง ก็จะทำให้เกิดสนามไฟฟ้าใหม่
  - คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าจึงเป็นผลมาจากการที่สนามไฟฟ้าและสนามแม่เหล็กสร้างและเสริมกันไปมา

1 การเกิดคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า

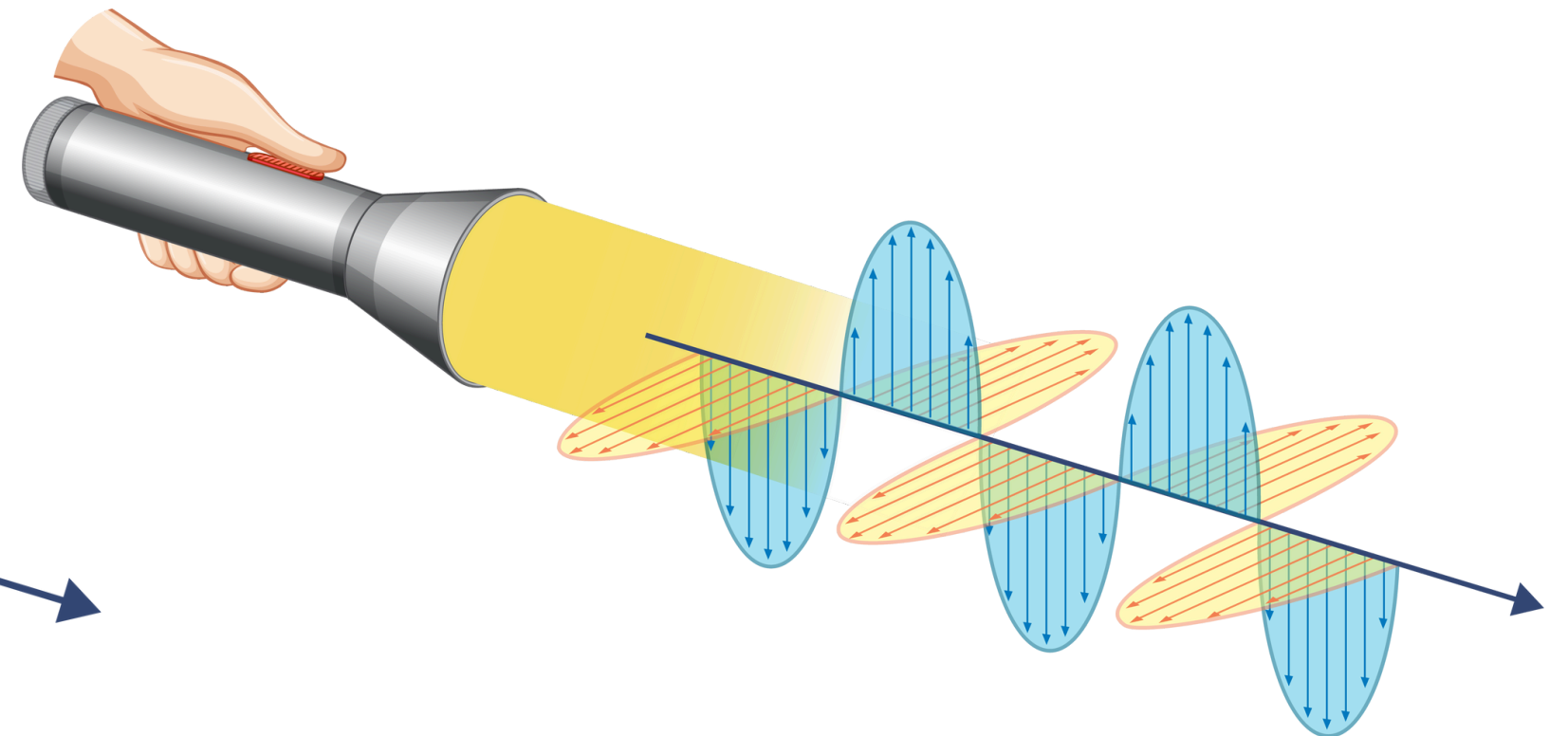
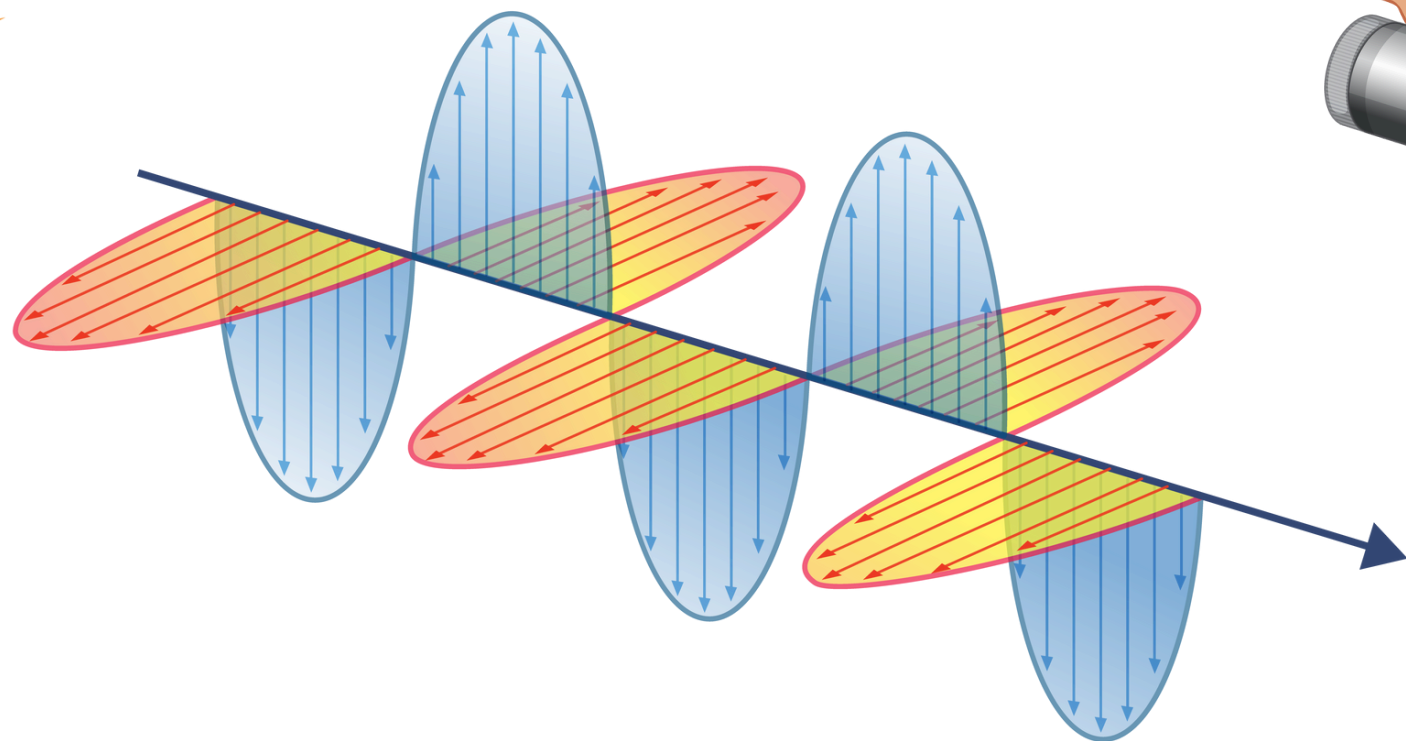
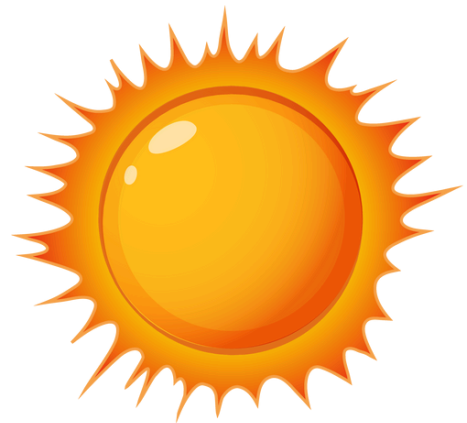
แนวคิดสำคัญในการเกิดคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า
ของแมกซ์เวลล์:

2. สนามทั้งสองสิ้นในทิศทางตั้งฉากกัน:

- สนามไฟฟ้าและสนามแม่เหล็กในคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าจะสิ้นในแนวตั้งฉากต่อกัน และตั้งฉากกับทิศทางที่คลื่นเคลื่อนที่

James Clerk Maxwell

1 การเกิดคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า

แนวคิดสำคัญในการเกิดคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า
ของแมกซ์เวลล์:

James Clerk Maxwell

3. การแพร่กระจายของคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า:

- จากสมการของแมกซ์เวลล์ แสดงให้เห็นว่าคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าสามารถแพร่กระจายได้โดยไม่ต้องอาศัยตัวกลาง (สามารถเคลื่อนที่ในสุญญากาศ) ด้วยความเร็วคงที่คือ ความเร็วแสง (c)

1

การเกิดคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า

James Clerk Maxwell

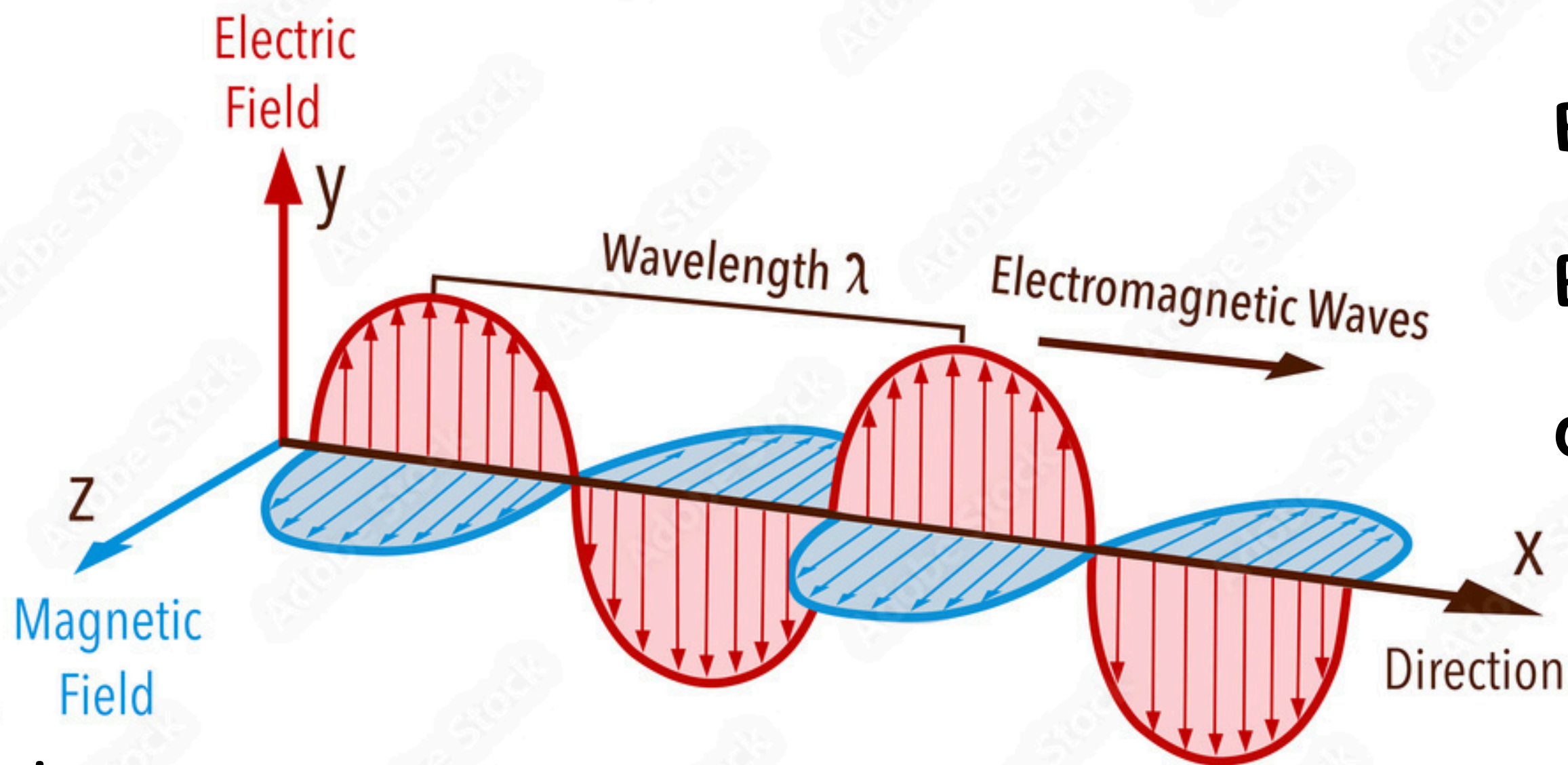
แนวคิดสำคัญในการเกิดคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า
ของแมกซ์เวลล์:

4. การรวมทฤษฎีไฟฟ้าและแม่เหล็กเป็นหนึ่งเดียว:

- ผลงานของแมกซ์เวลล์สามารถอธิบายได้ว่าไฟฟ้าและแม่เหล็กไม่ใช่ปรากฏการณ์ที่แยกจากกัน แต่มีความเชื่อมโยงกันอย่างใกล้ชิด ทำให้เกิดปรากฏการณ์ที่เรียกว่า คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า เช่น คลื่นวิทยุ คลื่นไมโครเวฟ แสงที่มองเห็นได้ รังสีเอกซ์ เป็นต้น

1 การเกิดคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า

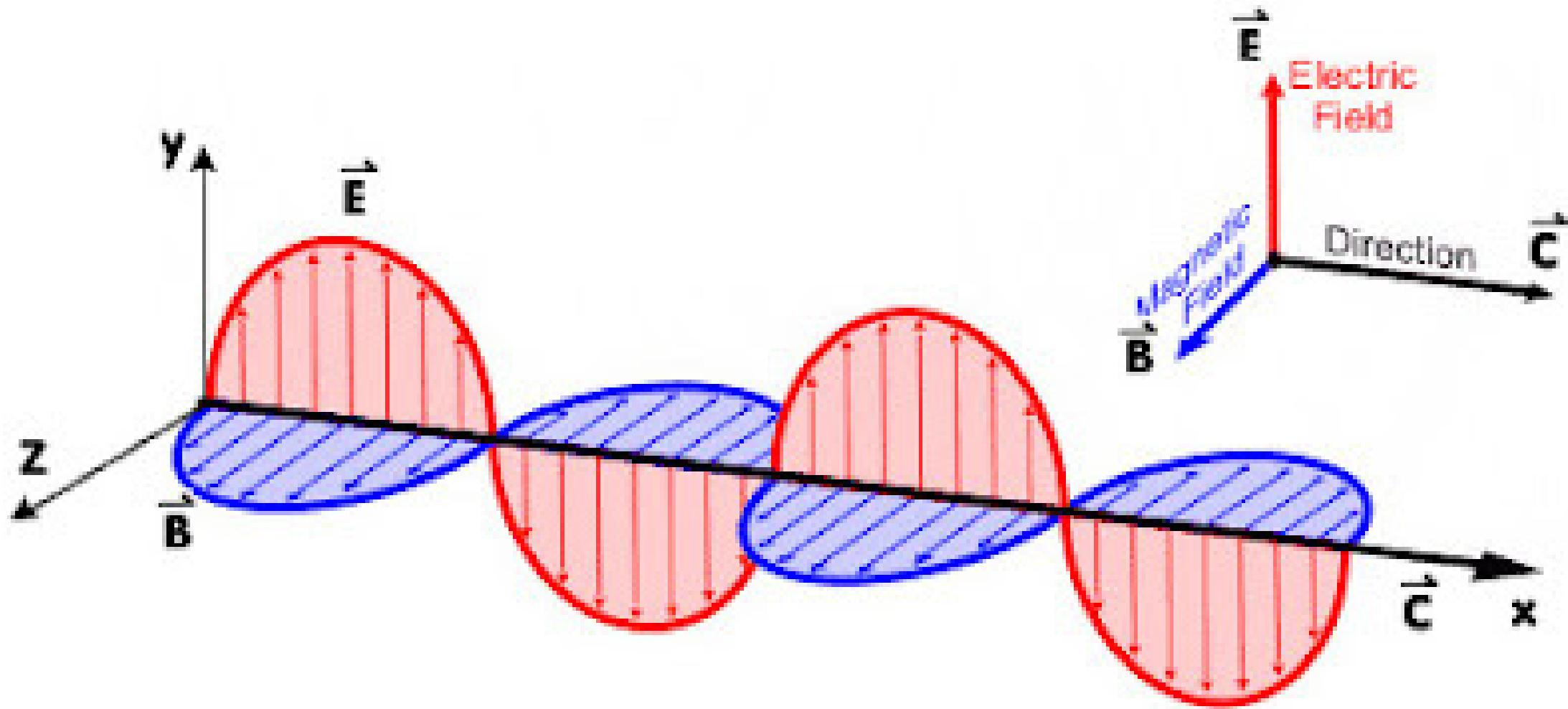

- E คือ สนามไฟฟ้า
- B คือ สนามแม่เหล็ก
- c คือ อัตราเร็วแสง

คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า (Electromagnetic waves) เกิดจากการเหนี่ยวนำอย่างต่อเนื่องระหว่างสนามแม่เหล็กและสนามไฟฟ้า ประกอบด้วยสนามแม่เหล็กและสนามไฟฟ้าที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา โดยทั้งสองสนามตั้งฉากกันและตั้งฉากกับทิศของความเร็วในการเคลื่อนที่ของคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า

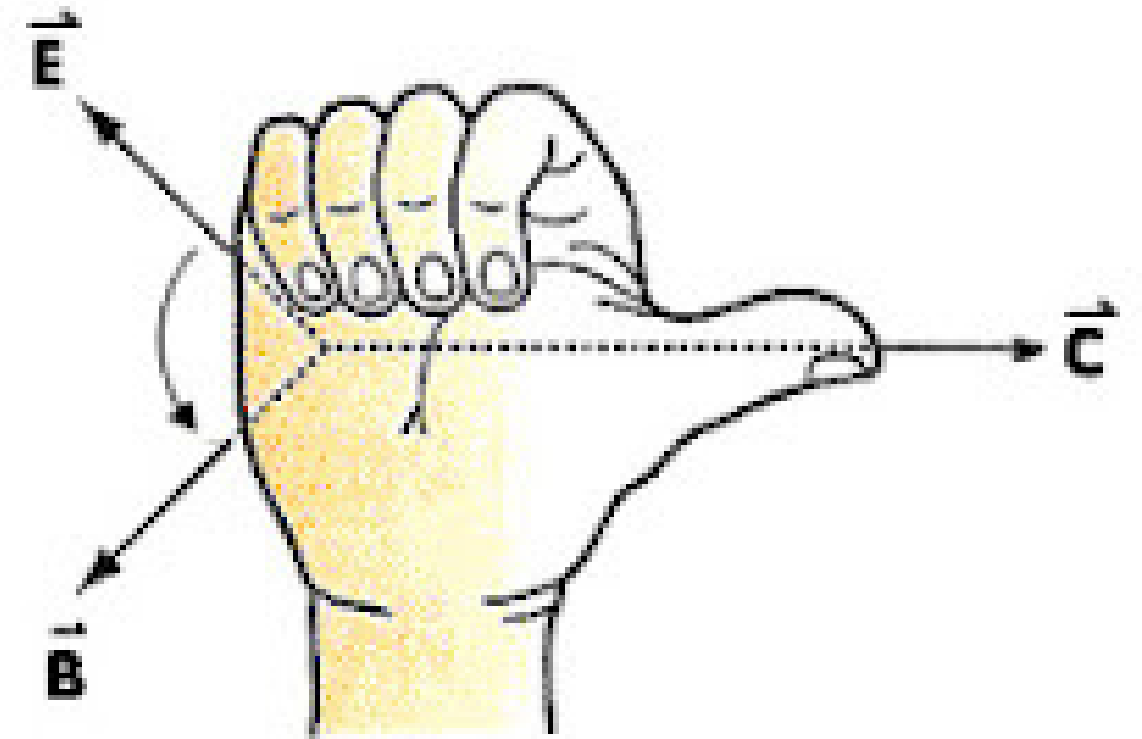

1 การเกิดคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า

ภาพ 6 : คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าประกอบด้วย

$\vec{E}$ และ $\vec{B}$ ที่ตั้งฉากกัน

ภาพ 7 : ผลคูณเชิงเวกเตอร์ของ $\vec{E}$ และ $\vec{B}$

การหาทิศทางความเร็วในการเคลื่อนที่ของคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า

1

การเกิดคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า

สมบัติของคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า

1. คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าเป็นคลื่นตามขวาง
2. คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้ามีอัตราเร็วเท่ากับอัตราเร็วแสง ในสุญญากาศ (ถ้าคลื่นเคลื่อนที่ในตัวกลางอื่นที่มีความหนาแน่นมาก จะเคลื่อนที่ได้ช้ากว่านี้)
3. คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าทุกตัวมีพลังงาน
4. ถ้าคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าถูกดูดกลืน จะทำให้วัตถุที่รับคลื่นนั้นร้อน
5. เคลื่อนที่ผ่านโลหะไม่ได้

1

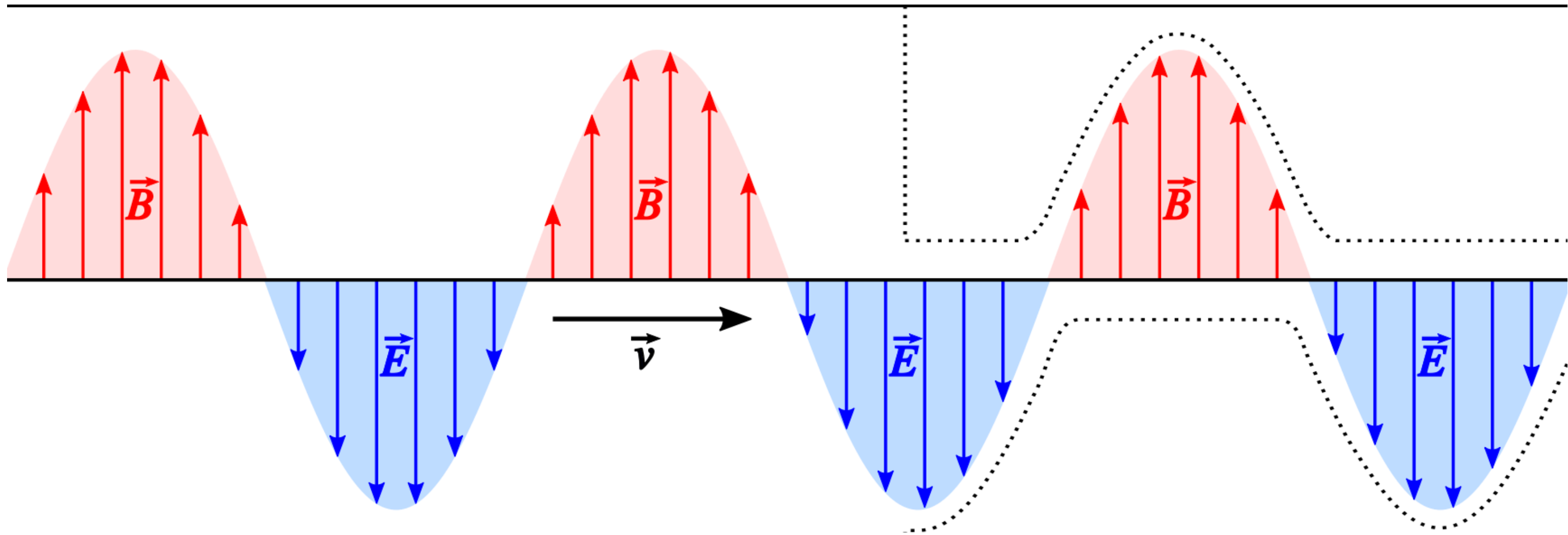
สรุปการเกิดคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า

1. เกิดจากประจุบวกและประจุลบ มีการเคลื่อนที่กลับไปกลับมาแบบซิมเปิลฮาร์โมนิกในตัวนำ
2. เกิดจากประจุไฟฟ้าบวกหรือลบเคลื่อนที่ด้วยความเร่ง หรือความหน่วง (ถ้าอิเล็กตรอนเคลื่อนที่ด้วยความเร็วคงที่ จะเกิดอำนาจแม่เหล็กขึ้นรอบๆ โดยอำนาจแม่เหล็กที่แต่ละตำแหน่งจะมีค่าคงที่ จึงไม่เห็นขั้วนำให้เกิดคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า **ดังนั้นในไฟฟ้ากระแสตรงที่กระแสไฟฟ้ามีค่าคงที่ จึงไม่เกิดคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า**)
3. วัตถุที่อุณหภูมิสูงกว่าศูนย์องศาสัมบูรณ์จะมีการแผ่คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า (รังสีอินฟราเรด) ออกมา
4. เกิดจากการเปลี่ยนแปลงพลังงานของอิเล็กตรอนในอะตอม
5. เกิดจากการเปลี่ยนแปลงพลังงานของนิวเคลียส

1 การเกิดคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า

กิจกรรม EMW Model

1 การเกิดคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า

ไฮน์ริช เฮิรตซ์ (Heinrich Hertz, ค.ศ. 1857 - 1894)
ได้สร้างเครื่องกำเนิดคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าเครื่องแรก
โดย - ใช้วงจรไฟฟ้าที่มีแท่งโลหะที่มีช่องว่างเล็กๆ
อยู่ระหว่างกึ่งกลาง

- เมื่อเกิดการสปาร์กระหว่างช่องว่าง
ประจุไฟฟ้าจะสั่นด้วยความถี่สูง จะเกิดคลื่น
แม่เหล็กไฟฟ้าออกมา

- คลื่นที่ค้นพบ คือ คลื่นวิทยุ

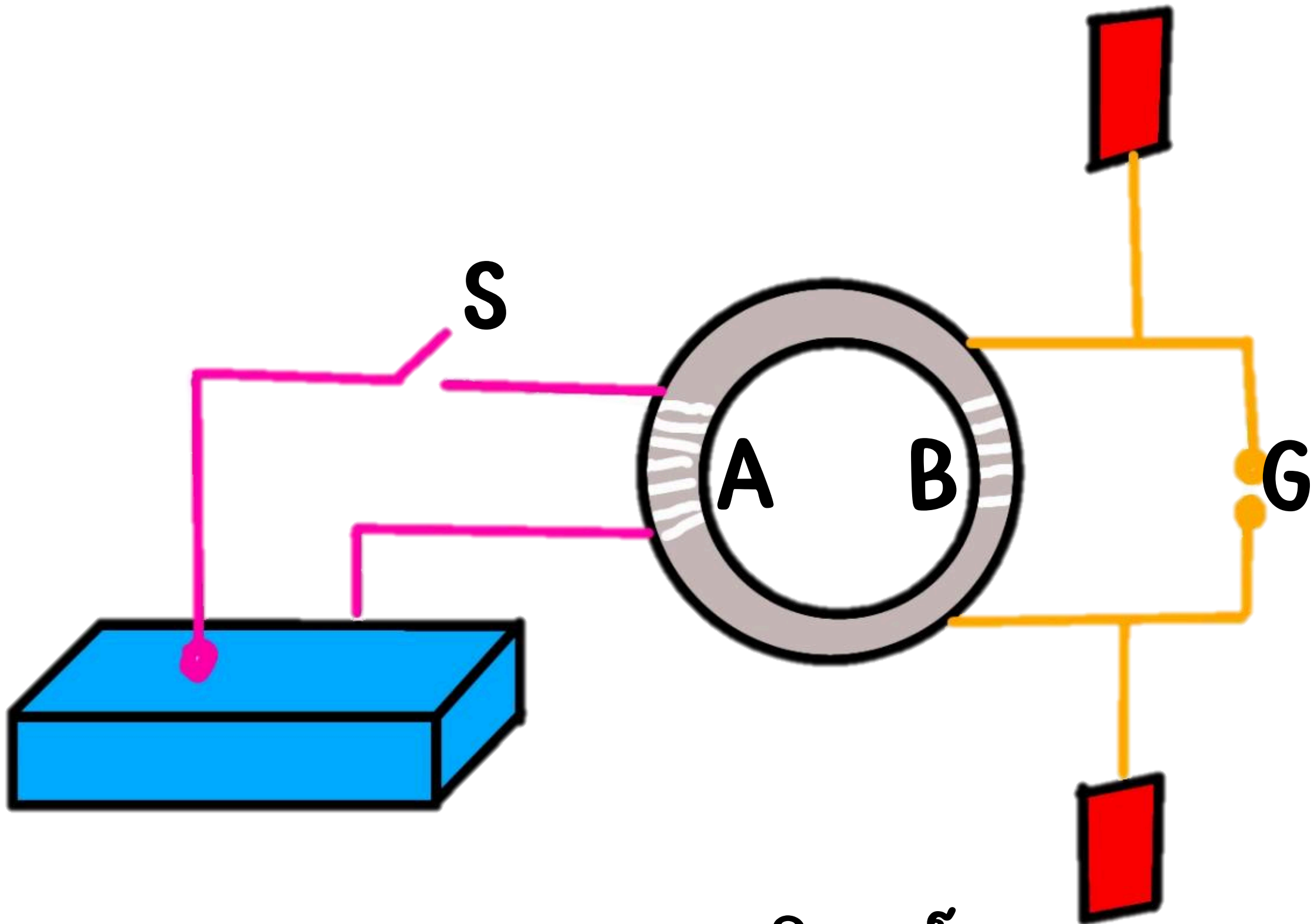

Heinrich Hertz

ซึ่งการทดลองนี้สนับสนุนการทำนายของแมกซ์เวลล์
ว่าคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้ามีอยู่จริง

1 การเกิดคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า

Heinrich Hertz

การทดลองของเฮิร์ตซ์

2 สเปกตรัมของคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า

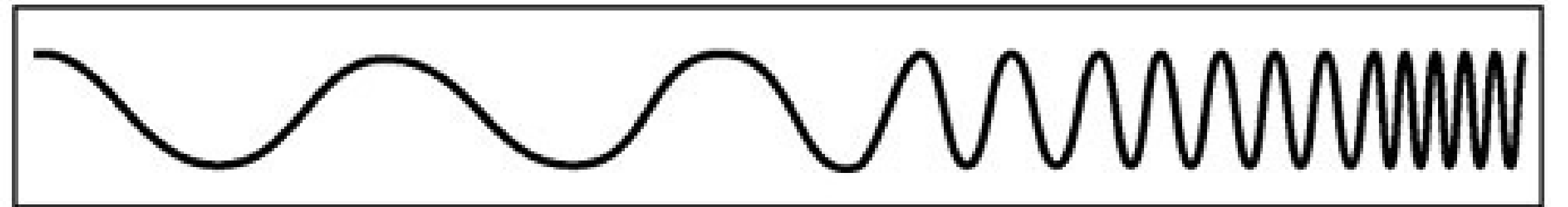
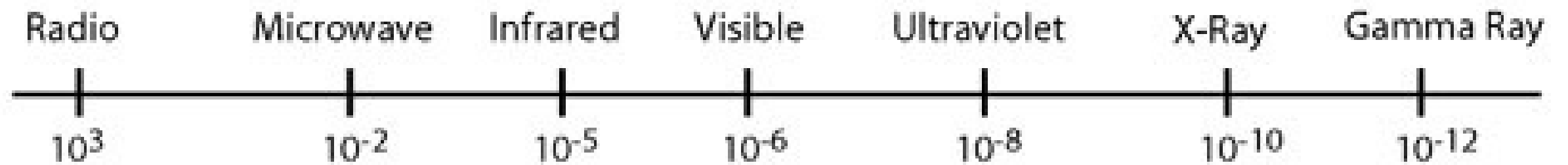
อัตราเร็วของคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าในสุญญากาศ (v) กับ ความถี่ (f) และความยาวคลื่น (λ) มีความสัมพันธ์ตาม สมการ

เมื่อคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าเคลื่อนที่ในสุญญากาศอื่น ๆ อัตราเร็วและความยาวคลื่นจะมีค่าเปลี่ยนแปลงไป แต่ความถี่ของคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าจะไม่เปลี่ยนแปลง

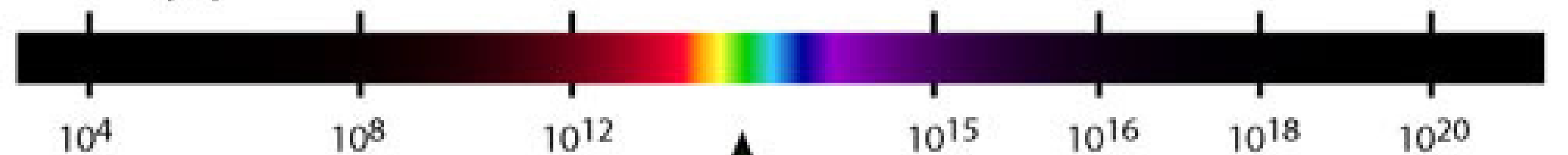
2 สเปกตรัมของคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า

THE ELECTRO MAGNETIC SPECTRUM

Wavelength
(metres)

Frequency
(Hz)

สเปกตรัมคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า:

- คลื่นวิทยุ (Radio waves)
- ไมโครเวฟ (Microwaves)
- รังสีอินฟราเรด (Infrared radiation)
- แสงที่ตามองเห็น (Visible light)
- รังสีอัลตราไวโอเล็ต (Ultraviolet rays)
- รังสีเอ็กซ์ (X-rays)
- รังสีแกมมา (Gamma rays)

2 สเปกตรัมของคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า

คลื่นวิทยุ

- ผลิตจากอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์โดยวงจรออสซิลเลเตอร์
- มีความถี่ในช่วง 104 - 109 เฮิรตซ์
- ใช้ในการสื่อสาร ส่งกระจายเสียงโดยใช้คลื่นฟ้าและคลื่นดิน
- สามารถเลี้ยวเบนผ่านสิ่งกีดขวางที่มีขนาดใกล้เคียงกับความยาวคลื่นได้
- โลหะมีสมบัติในการสะท้อนและดูดกลืนคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าได้ดี ดังนั้นคลื่นวิทยุจึงผ่านไม่ได้
- การกระจายเสียงออกอากาศมีทั้งระบบ F.M. และ A.M.

2 สเปกตรัมของคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า

1.1 คลื่นวิทยุระบบเอเอ็ม (A.M. = amplitude modulation)

- มีช่วงความถี่ 530 - 1600 kHz
- สื่อสารโดยใช้คลื่นเสียงผสมเข้าไปกับคลื่นวิทยุเรียกว่า "คลื่นพาหะ"
- โดยแอมพลิจูดของคลื่นพาหะจะเปลี่ยนแปลงตามสัญญาณคลื่นเสียง
- คลื่นระบบ A.M. สามารถส่งคลื่นได้ทั้งคลื่นดินเป็นคลื่นที่เคลื่อนที่ในแนวเส้นตรงขนานกับผิวโลกและคลื่นฟ้าโดยคลื่นจะไปสะท้อนที่ชั้นบรรยากาศไอโอโนสเฟียร์ แล้วสะท้อนกลับลงมา จึงไม่ต้องใช้สายอากาศตั้งสูงรับ

2 สเปกตรัมของคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า

- ### 1.2 คลื่นวิทยุระบบเอฟเอ็ม (F.M. = frequency modulation)
- มีช่วงความถี่ 88 - 108 MHz
  - สื่อสารโดยใช้คลื่นเสียงผสมเข้ากับคลื่นพาหะ โดยความถี่ของคลื่นพาหะจะเปลี่ยนแปลงตามสัญญาณคลื่นเสียง
  - คลื่นระบบ F.M. ส่งคลื่นได้เฉพาะคลื่นดินอย่างเดียว ถ้าต้องการส่งให้คลุมพื้นที่ต้องมีสถานีถ่ายทอดและเครื่องรับต้องตั้งเสาอากาศสูงๆ รับ

2 สเปกตรัมของคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า

คลื่นโทรทัศน์และไมโครเวฟ

- มีความถี่ช่วง 108 - 1012 Hz
- มีประโยชน์ในการสื่อสาร
- ไม่สะท้อนที่ชั้นบรรยากาศไอโอโนสเฟียร์ แต่จะทะลุผ่านชั้นบรรยากาศไปนอกโลก
- ในการถ่ายทอดสัญญาณโทรทัศน์จะต้องมีสถานีถ่ายทอดเป็นระยะๆ เพราะสัญญาณเดินทางเป็นเส้นตรง และผิวโลกมีความโค้ง ดังนั้นสัญญาณจึงไปได้ไกลสุดเพียงประมาณ 80 กิโลเมตรบนผิวโลก

คลื่นโทรทัศน์และไมโครเวฟ

- อาจใช้ไมโครเวฟนำสัญญาณจากสถานีส่งไปยังดาวเทียม แล้วให้ดาวเทียมนำสัญญาณส่งต่อไปยังสถานีรับที่อยู่ไกลๆ เนื่องจากไมโครเวฟจะสะท้อนกับผิวโลหะได้ดี จึงนำไปใช้ประโยชน์ในการตรวจหาตำแหน่งของอากาศยาน เรียกอุปกรณ์ดังกล่าวว่า **เรดาร์**
- เรดาร์ จะส่งสัญญาณไมโครเวฟออกไปกระทบอากาศยาน และรับคลื่นที่สะท้อนกลับจากอากาศยาน ทำให้ทราบระยะห่างระหว่างอากาศยานกับแหล่งส่งสัญญาณไมโครเวฟได้
- คลื่นไมโครเวฟ ทำให้โมเลกุลของน้ำ และน้ำมันในอาหารเกิดการสั่นจนกลายเป็นความร้อนในการปรุง หรืออุ่นอาหาร

2 สเปกตรัมของคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า

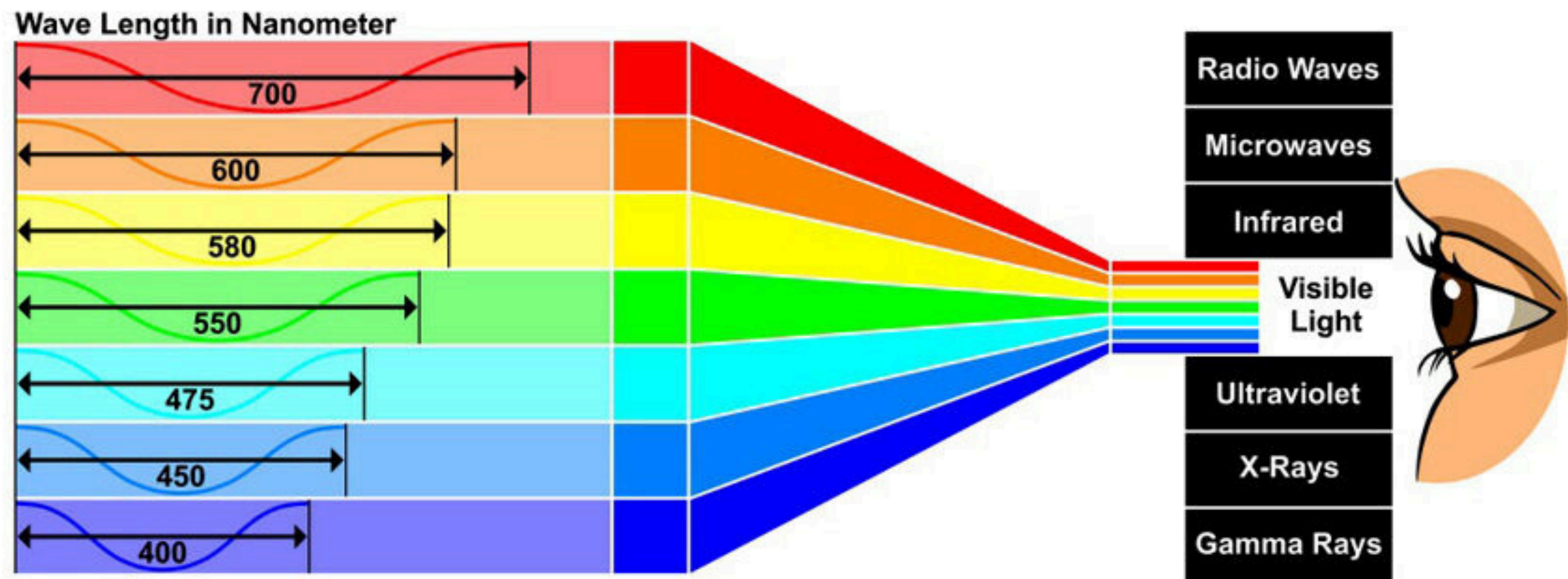
รังสีอินฟราเรด (infrared rays)

- มีช่วงความถี่ 10^{11} - 10^{14} Hz หรือความยาวคลื่นตั้งแต่ 10^{-3} - 10^{-6} เมตร ซึ่งมีช่วงความถี่คาบเกี่ยวกับไมโครเวฟ
- รังสีอินฟราเรดสามารถใช้กับฟิล์มถ่ายภาพบางชนิดได้
- ใช้เป็นการควบคุมระยะไกลหรือรีโมทคอนโทรล กับเครื่องรับโทรทัศน์ได้
- ใช้ควบคุมจรวดนำวิถี
- สิ่งมีชีวิตแม่ IR ออกมาตลอดเวลา เพราะเป็นคลื่นความร้อน
- ใช้ในการสื่อสาร เช่น ถ่ายภาพพื้นโลกจากดาวเทียม,
- ใช้เป็นพาหะนำสัญญาณในเส้นใยนำแสง (optical fiber)

2 สเปกตรัมของคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า

แสง (light)

แสงมีช่วงความถี่ 10^{14}Hz หรือความยาวคลื่น $4 \times 10^{-7} - 7 \times 10^{-7}$ เมตร เป็นคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าที่ประสาทตาของมนุษย์รับรู้ได้ สเปกตรัมของแสงสามารถแยกได้ดังนี้

2 สเปกตรัมของคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า

รังสีอัลตราไวโอเล็ต (Ultraviolet rays)

- รังสีอัลตราไวโอเล็ต หรือ รังสีเหนือม่วง มีความถี่ช่วง 10¹⁵ - 10¹⁸ Hz เป็นรังสีตามธรรมชาติส่วนใหญ่มาจากการแผ่รังสีของดวงอาทิตย์
- UV ทำให้เกิดประจุอิสระและไอออนในบรรยากาศชั้นไอโอโนสเฟียร์
- สามารถทำให้เชื้อโรคบางชนิดตายได้ แต่มีอันตรายต่อผิวหนังและตากัน
- ใช้รังสีอัลตราไวโอเล็ตในการแพทย์โดยใช้ฆ่าเชื้อโรค ทำความสะอาดเครื่องมือแพทย์
- UV ช่วยสร้างวิตามินดี ในร่างกายมนุษย์

2 สเปกตรัมของคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า

รังสีเอกซ์ (X-rays)

- มีความถี่ช่วง $10^{16} - 10^{22}$ Hz มีความยาวคลื่นระหว่าง $10^{-8} - 10^{-13}$ เมตร
- สามารถทะลุสิ่งกีดขวางหนาๆ ได้
- หลักการสร้างรังสีเอกซ์คือ การเปลี่ยนความเร็วของอิเล็กตรอน
- ประโยชน์ทางการแพทย์ในการตรวจดูความผิดปกติของอวัยวะภายในร่างกาย
- ในวงการอุตสาหกรรมใช้ในการตรวจหารอยร้าวภายในชิ้นส่วนโลหะขนาดใหญ่
- ใช้ตรวจหาอาวุธปืนหรือระเบิดในกระเป๋าเดินทาง และศึกษาการจัดเรียงตัวของอะตอมในผลึก

2 สเปกตัมของคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า

รังสีแกมมา

- รังสีแกมมามีสภาพเป็นกลางทางไฟฟ้ามีความถี่สูงกว่ารังสีเอกซ์
- เป็นคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าที่เกิดจากปฏิกิริยานิวเคลียร์และสามารถกระตุ้นปฏิกิริยานิวเคลียร์ได้
- มีอำนาจทะลุทะลวงสูง
- ใช้โคบอลต์ 60 เพื่อรักษาโรคมะเร็ง
- ใช้ไอโอดีน 1-3-1 เพื่อรักษาโรคคอพอก
- นำไปใช้ในการตรวจสอบรอยร้าวและรอยร้าวของเครื่องใช้ที่ทำจากโลหะ
- ใช้ในการศึกษาการดูดซึมของแร่ธาตุของรากพืชและการสังเคราะห์แสง
- ใช้ในการรักษาโรคพืชบางชนิด/ใช้เปลี่ยนแปลงพันธุพืช

3

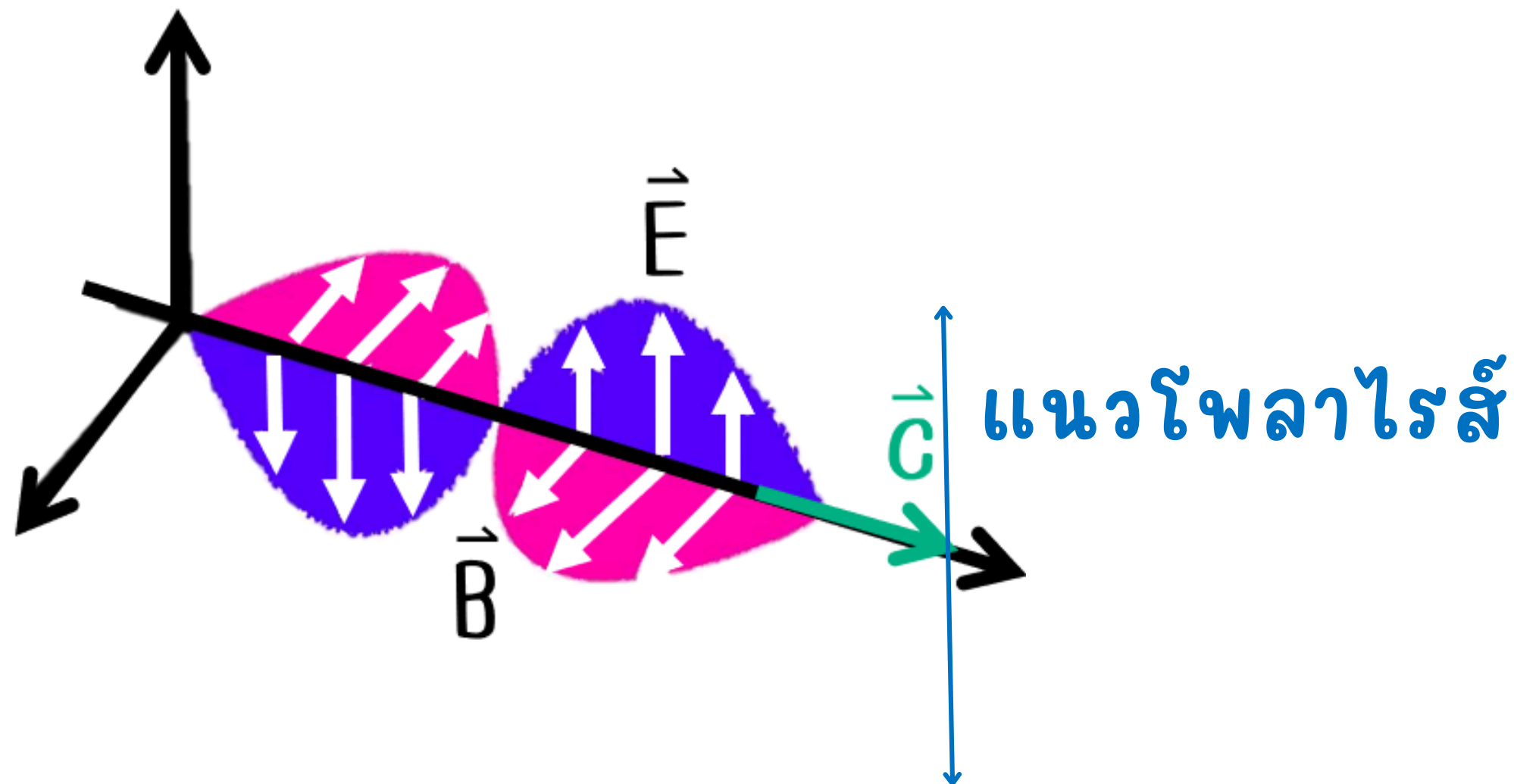
โพลาริเซชันของคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า

แหล่งกำเนิดแสงทั่วไปในชีวิตประจำวัน เช่น ดวงอาทิตย์ หลอดไฟ จะมีสนามไฟฟ้าเปลี่ยนแปลงกลับไปกลับมาอยู่ในระนาบที่ตั้งฉากกับทิศทางการเคลื่อนที่ แสงจากแหล่งกำเนิดแสงเหล่านี้จึงเป็น **แสงไม่โพลาริส์ (unpolarized light)**

3 โพลารไรเซชันของคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า

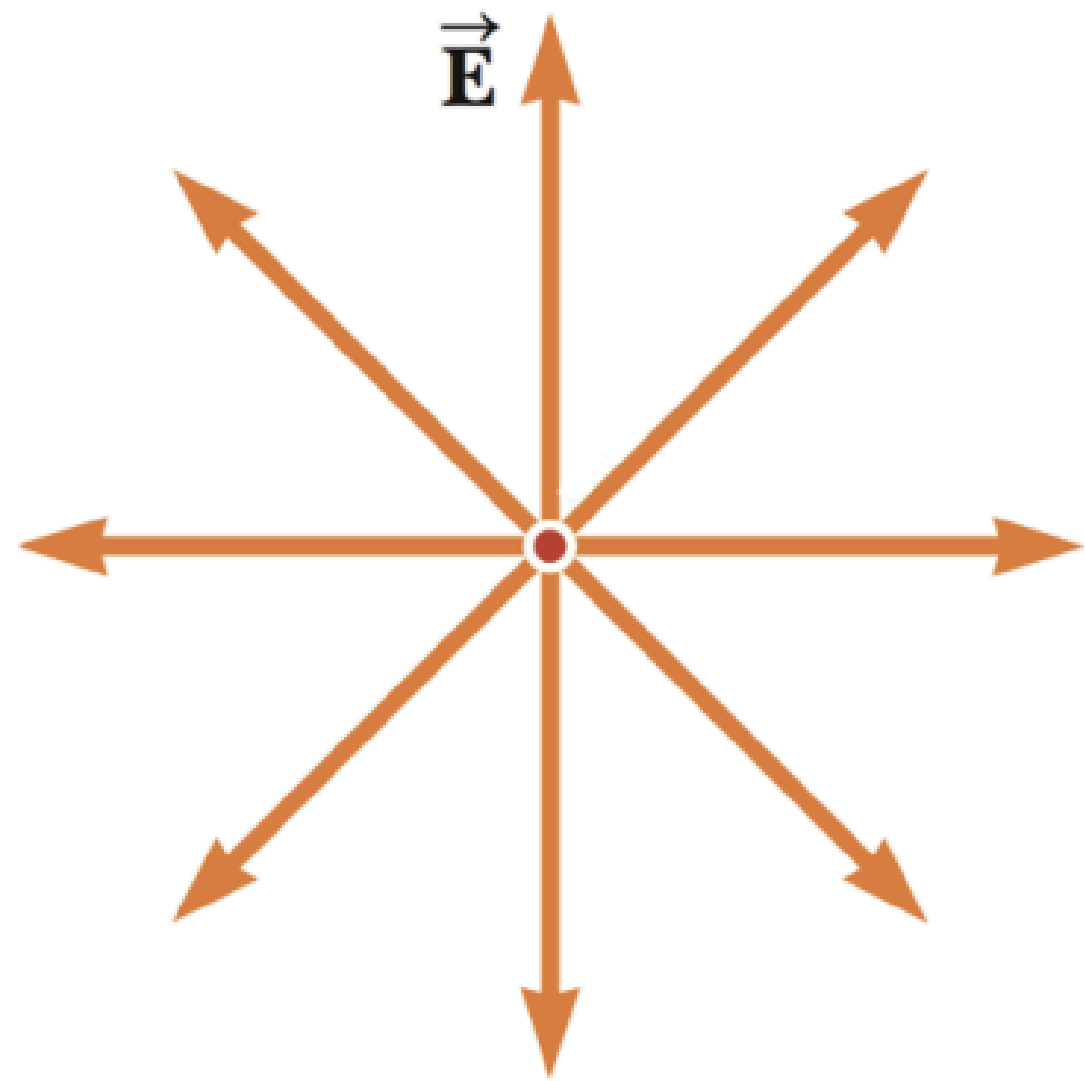
คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าที่สนามไฟฟ้าเปลี่ยนแปลงกลับไปมาในระนาบเดียว เรียกคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าลักษณะนี้ว่า **คลื่นโพลารไรส์เชิงเส้น (polarized light)**

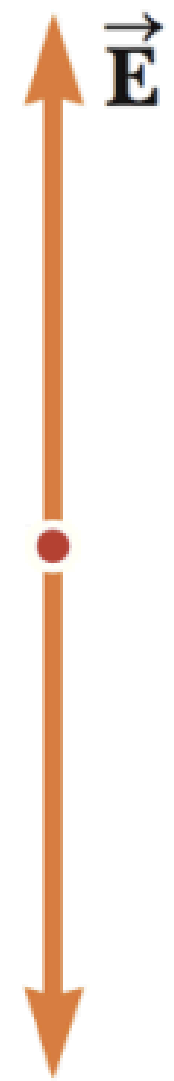

3

โพลาริเซชันของคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า

(ก)

(ข)

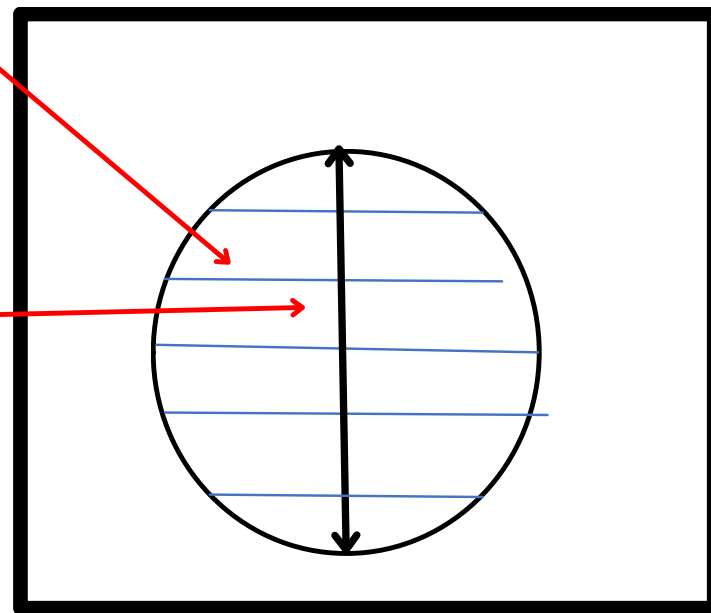
- (ก) สหามไฟฟ้าของแสงไม่โพลาริเซชัน
- (ข) สหามไฟฟ้าของแสงโพลาริเซชัน

3 โพลาริเซชันของคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า

- แสงไม่โพลาไรส์ เมื่อผ่านแผ่นโพลาไรซ์ สนามไฟฟ้าจะมีทิศทางอยู่ในระนาบเดียวกับแนวโพลาไรส์ของแผ่นโพลาไรซ์
- แสงที่ผ่านแผ่นโพลาไรซ์ออกมาจึงเป็นแสงโพลาไรส์เชิงเส้น (linear polarized light)
- สมบัติของแสงลักษณะนี้เรียกว่า โพลาริเซชัน (polarization)

แนวการเรียงตัว
ของโมเลกุล

แนวโพลาไรส์

แผ่นโพลาไรซ์

3

โพลาริเซชันของคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า

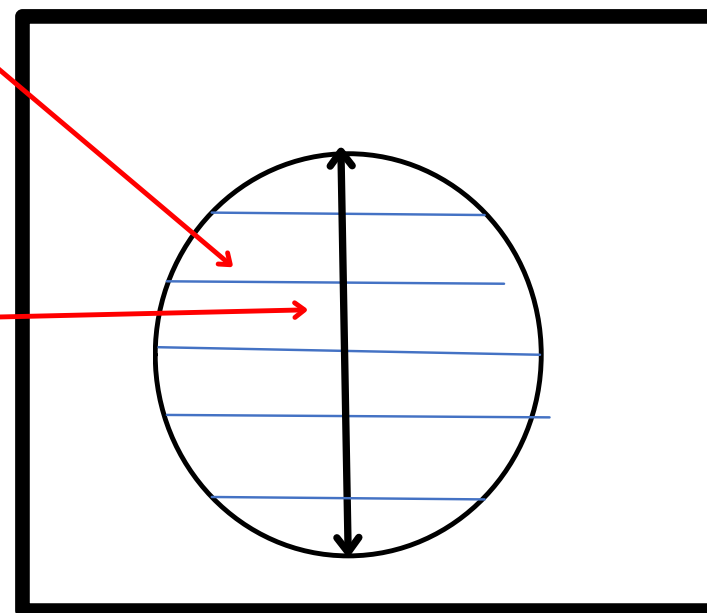
แผ่นโพลาไรซ์

- มีโมเลกุลของโพลิไวนิลแอลกอฮอล์ฝัง อยู่ในเนื้อพลาสติก
- สนามไฟฟ้าที่มีทิศตั้งฉากกับแนวการเรียงตัวของโมเลกุล จะผ่านแผ่นโพลาไรซ์ออกไปได้
- ส่วนสนามไฟฟ้าที่มีทิศขนานกับ แนวการเรียงตัวของโมเลกุล จะถูกโมเลกุลดูดกลืน

แนวโพลาไรส์ จะตั้งฉากกับ
แนวการเรียงตัวของโมเลกุล

แนวการเรียงตัว
ของโมเลกุล

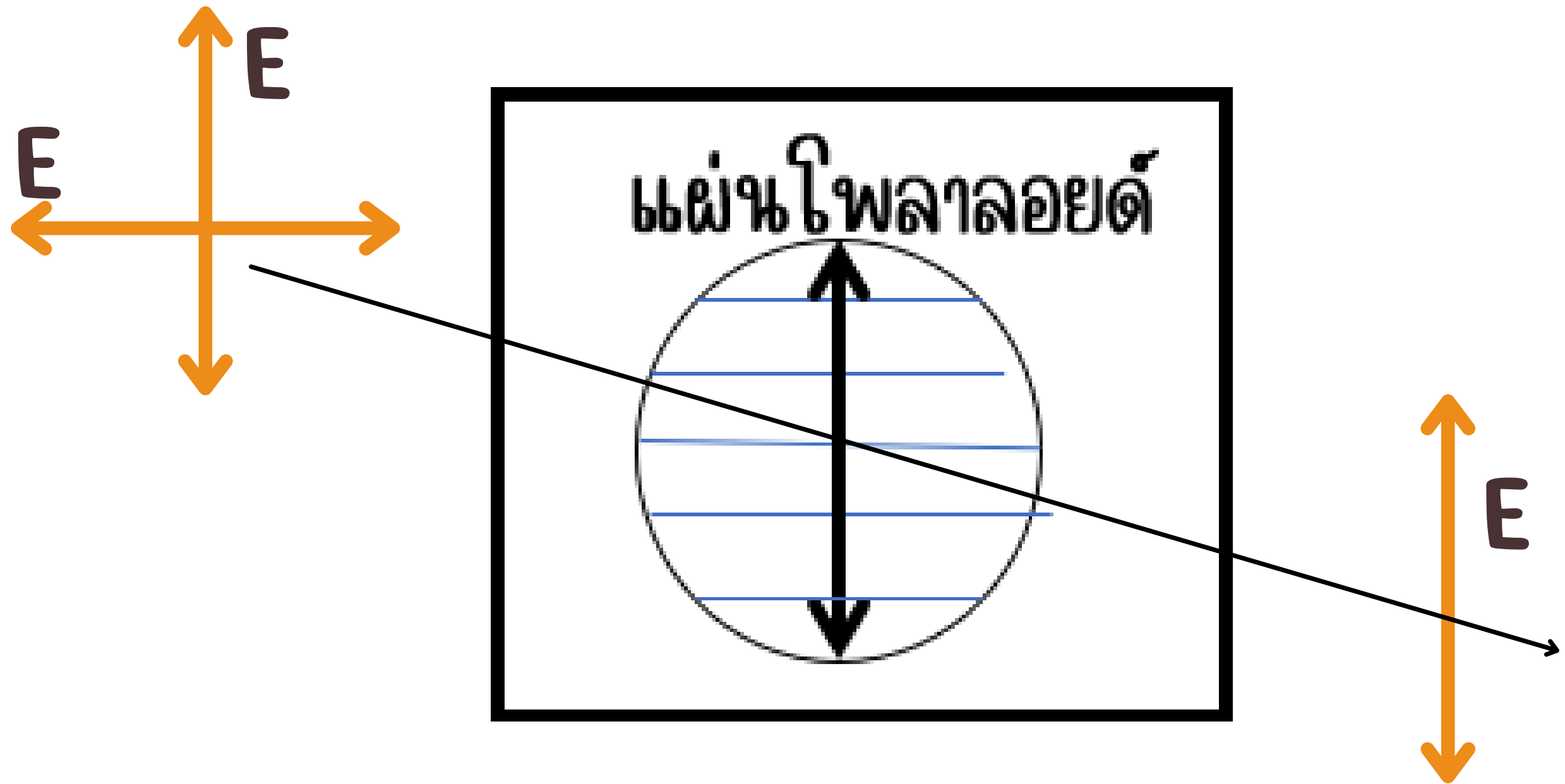
แนวโพลาไรส์

แผ่นโพลาไรซ์

3 โพลาริเซชันของคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า

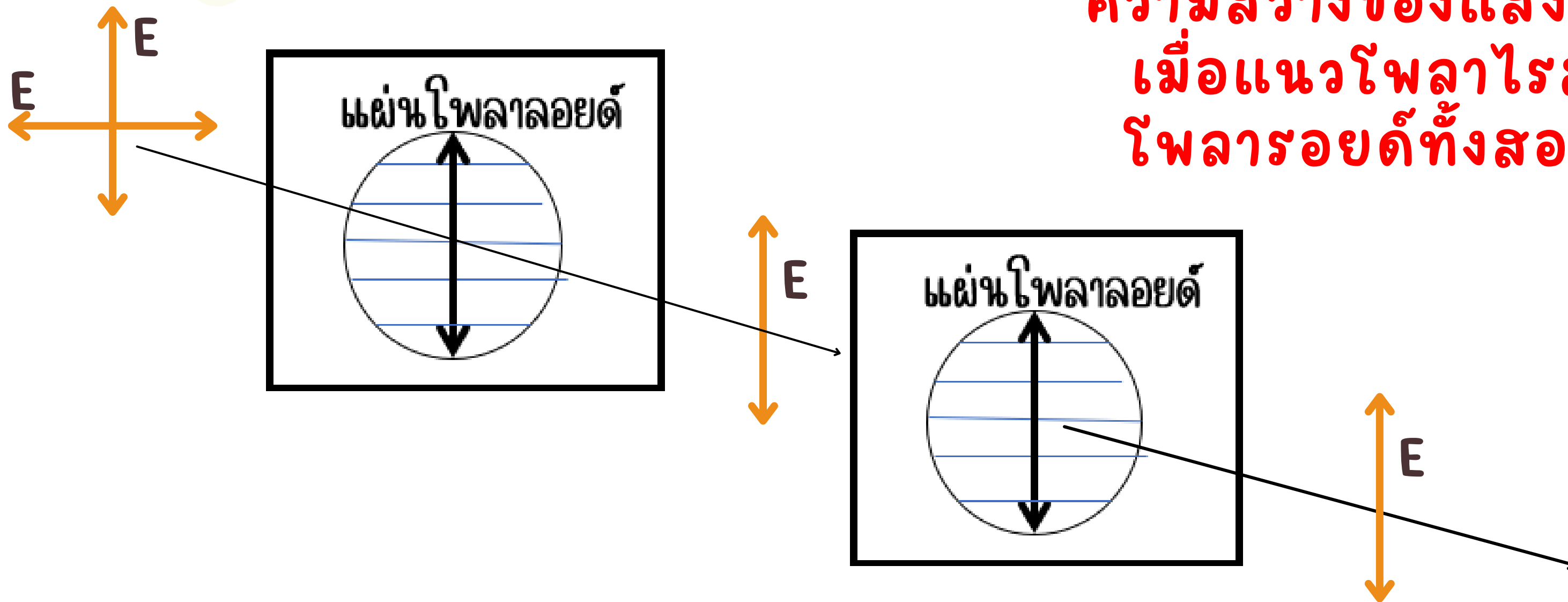

สนามไฟฟ้าของแสงที่ผ่านโพลารอยด์

3

โพลาไรเซชันของคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า

ความสว่างของแสงจะมากที่สุด
เมื่อแนวโพลาไรส์ของแผ่น
โพลาไรซ์ทั้งสองขนานกัน

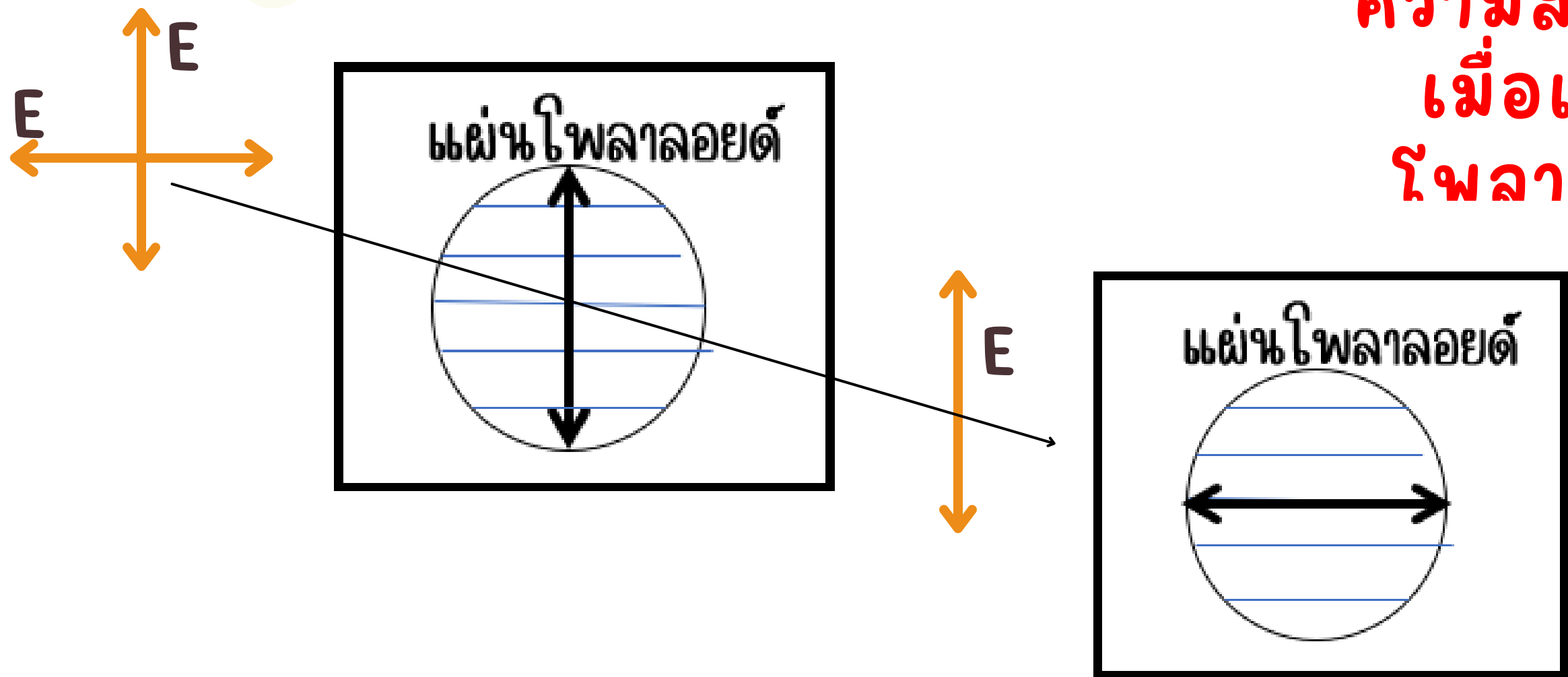

สนามไฟฟ้าของแสงไม่โพลาไรส์ที่ผ่านแผ่น
โพลาไรซ์สองแผ่นที่มีแนวขนานกัน

3

โพลาไรเซชันของคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า

ความสว่างของแสงจะน้อยที่สุด
เมื่อแนวโพลาไรส์ของแผ่น
โพลาไรซ์ทั้งสองตั้งฉากกัน

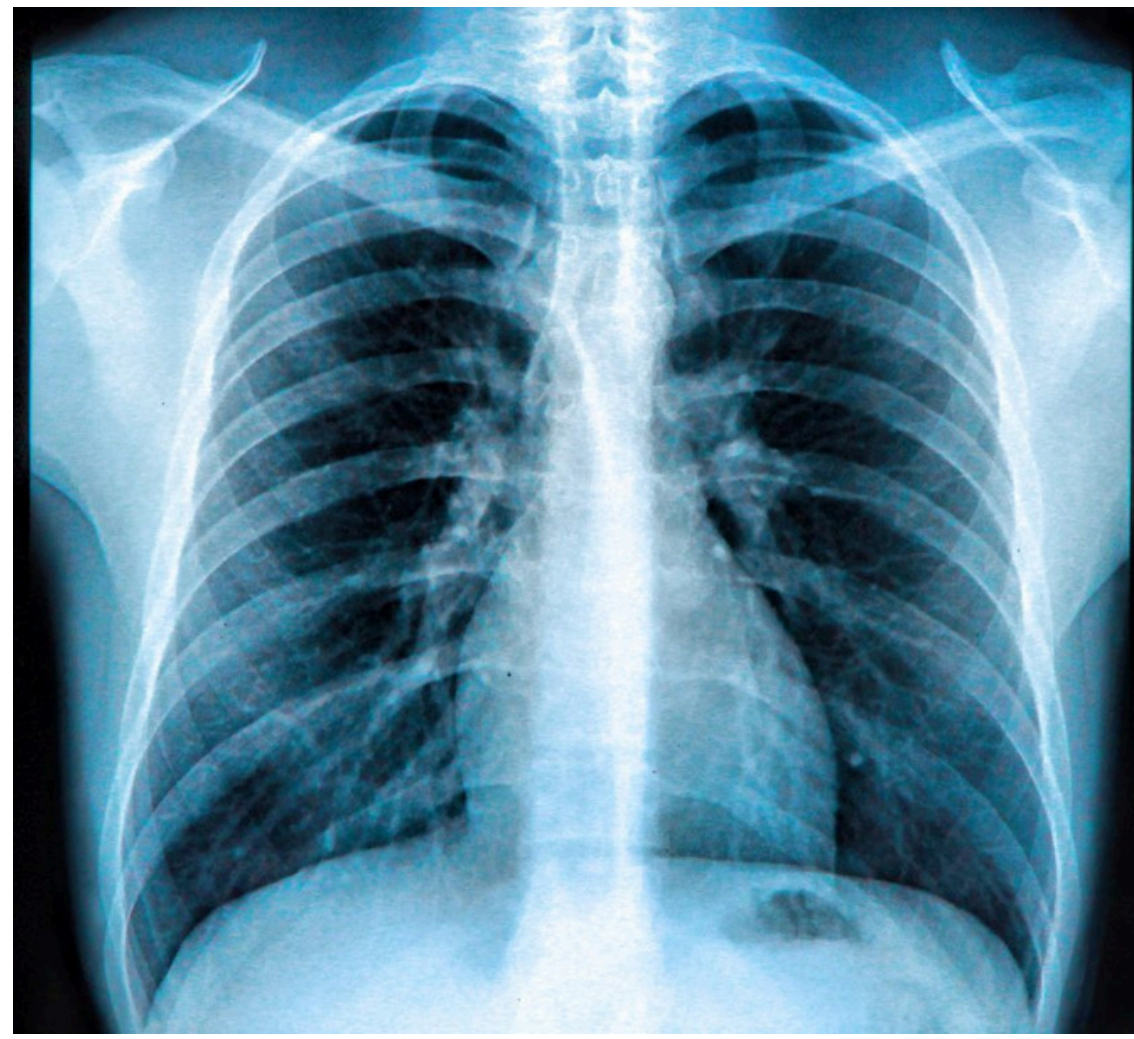
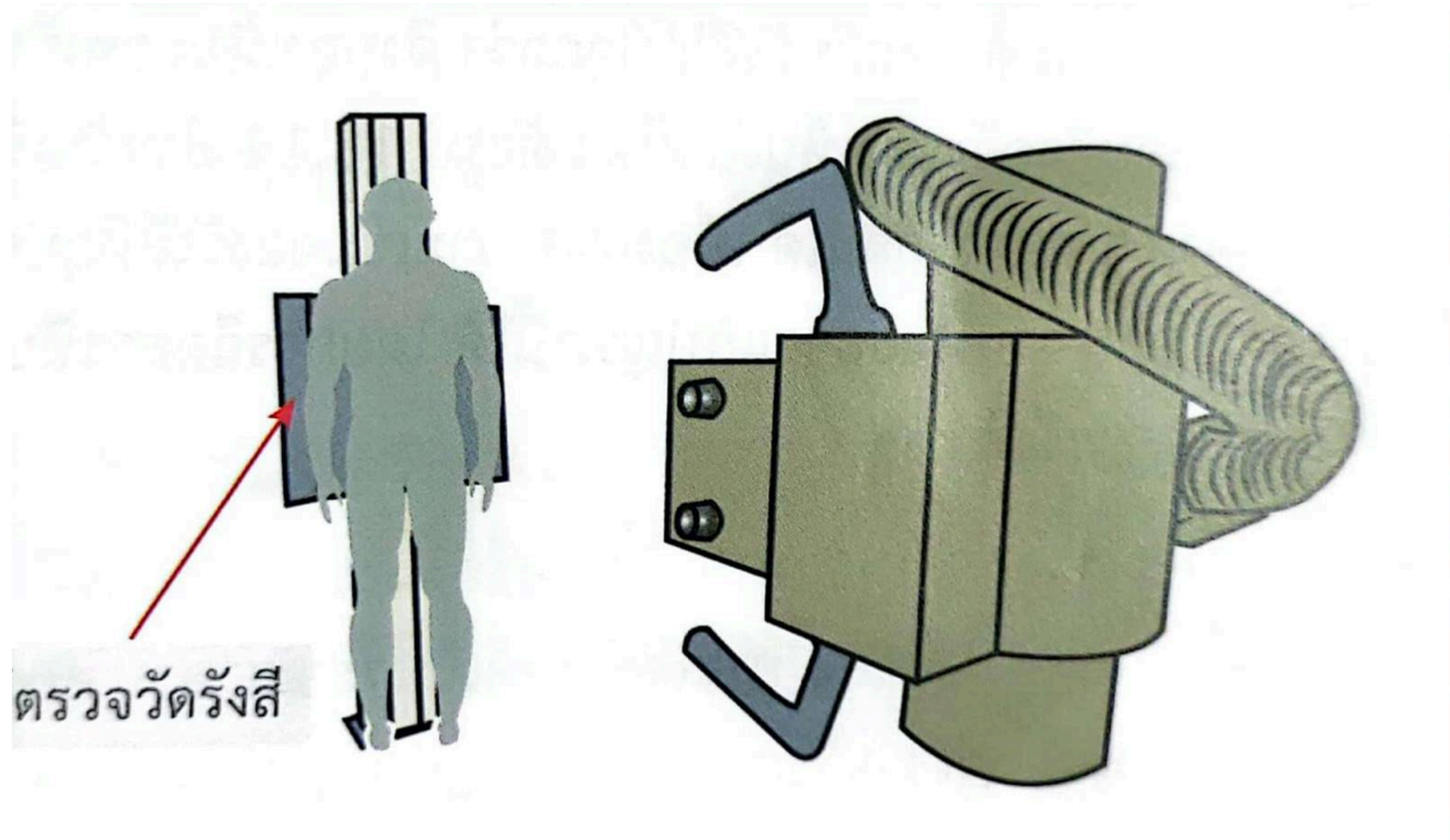

สนามไฟฟ้าของแสงไม่โพลาไรส์ที่ผ่านแผ่น
โพลาไรซ์สองแผ่นที่มีแนวตั้งฉากกัน

4

การประยุกต์ใช้คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า

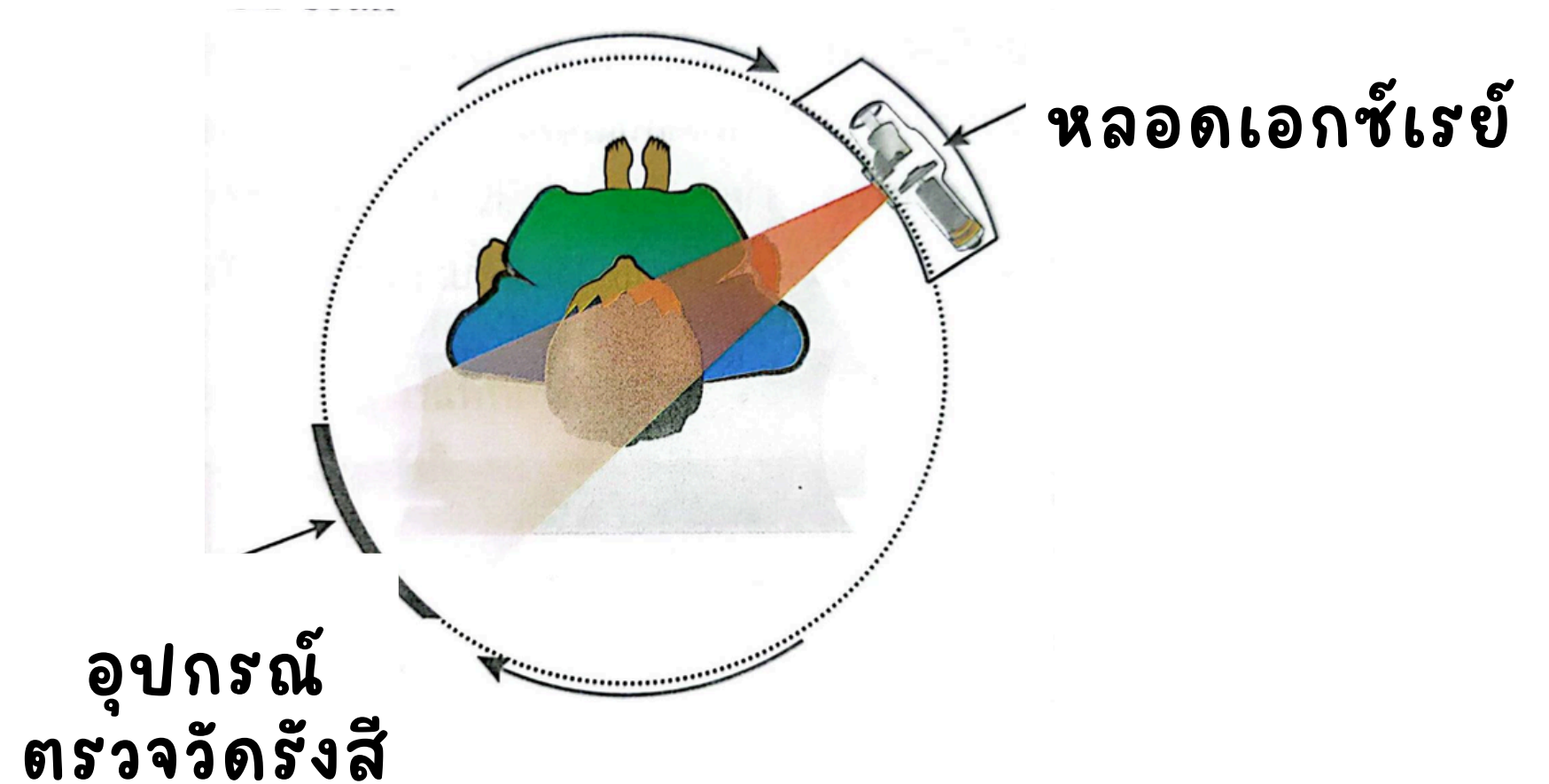
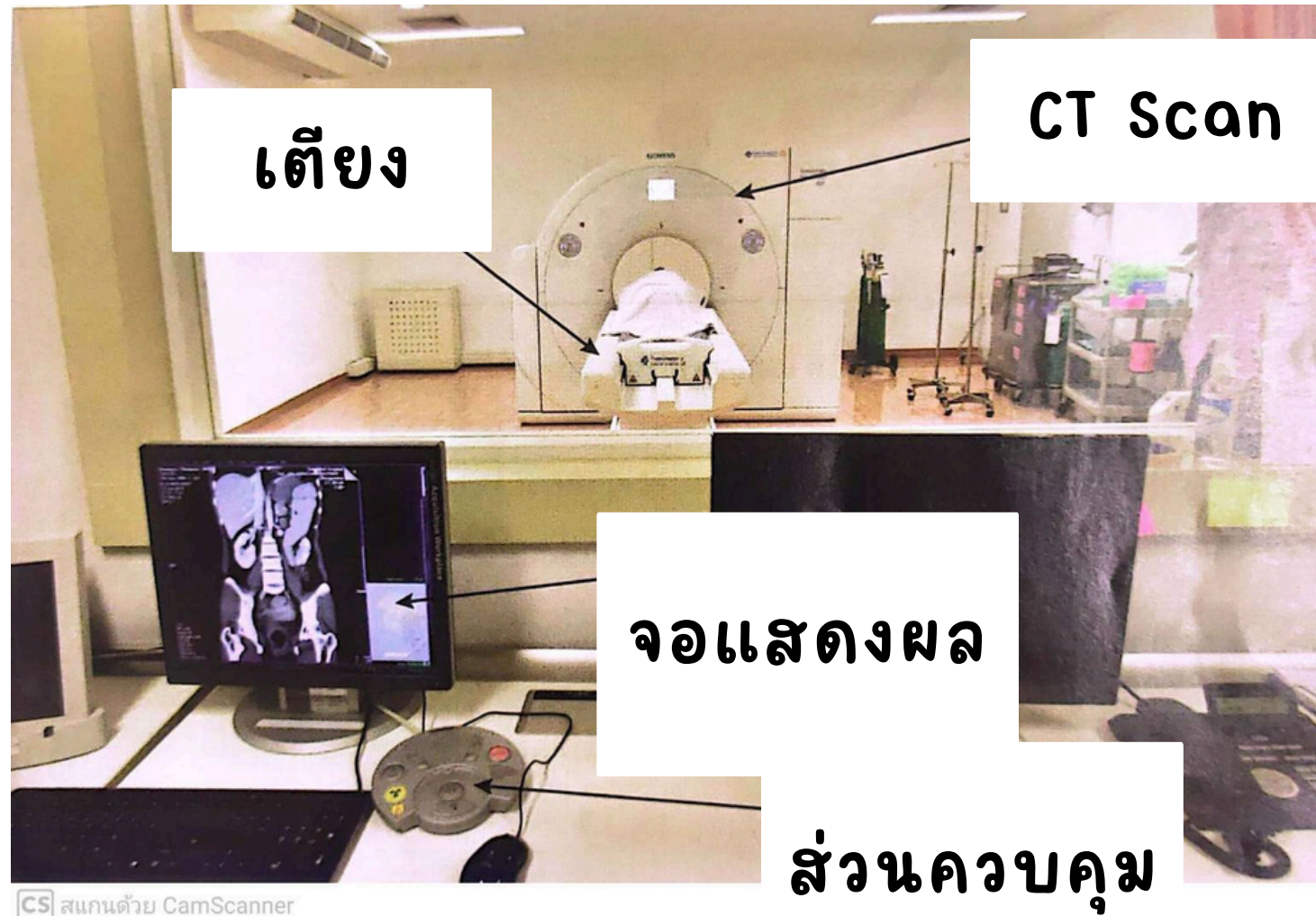
1. เครื่องฉายรังสีเอกซ์ (X-ray machine)

เป็นอุปกรณ์ที่ใช้คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าในช่วงรังสีเอกซ์ฉายผ่านร่างกายในบริเวณที่ต้องการวินิจฉัย

4 การประยุกต์ใช้คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า

2. เครื่องถ่ายภาพเอกซเรย์คอมพิวเตอร์ (CT Scan)

เป็นอุปกรณ์ที่ใช้คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าในช่วงรังสีเอกซ์ฉายกราด (scan) ผ่านทั่วอวัยวะหรือร่างกาย และสร้างภาพที่เห็นรายละเอียดโครงสร้างของอวัยวะในร่างกาย

4

การประยุกต์ใช้คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า

3. เครื่องควบคุมระยะไกล หรือรีโมทคอนโทรลเลอร์

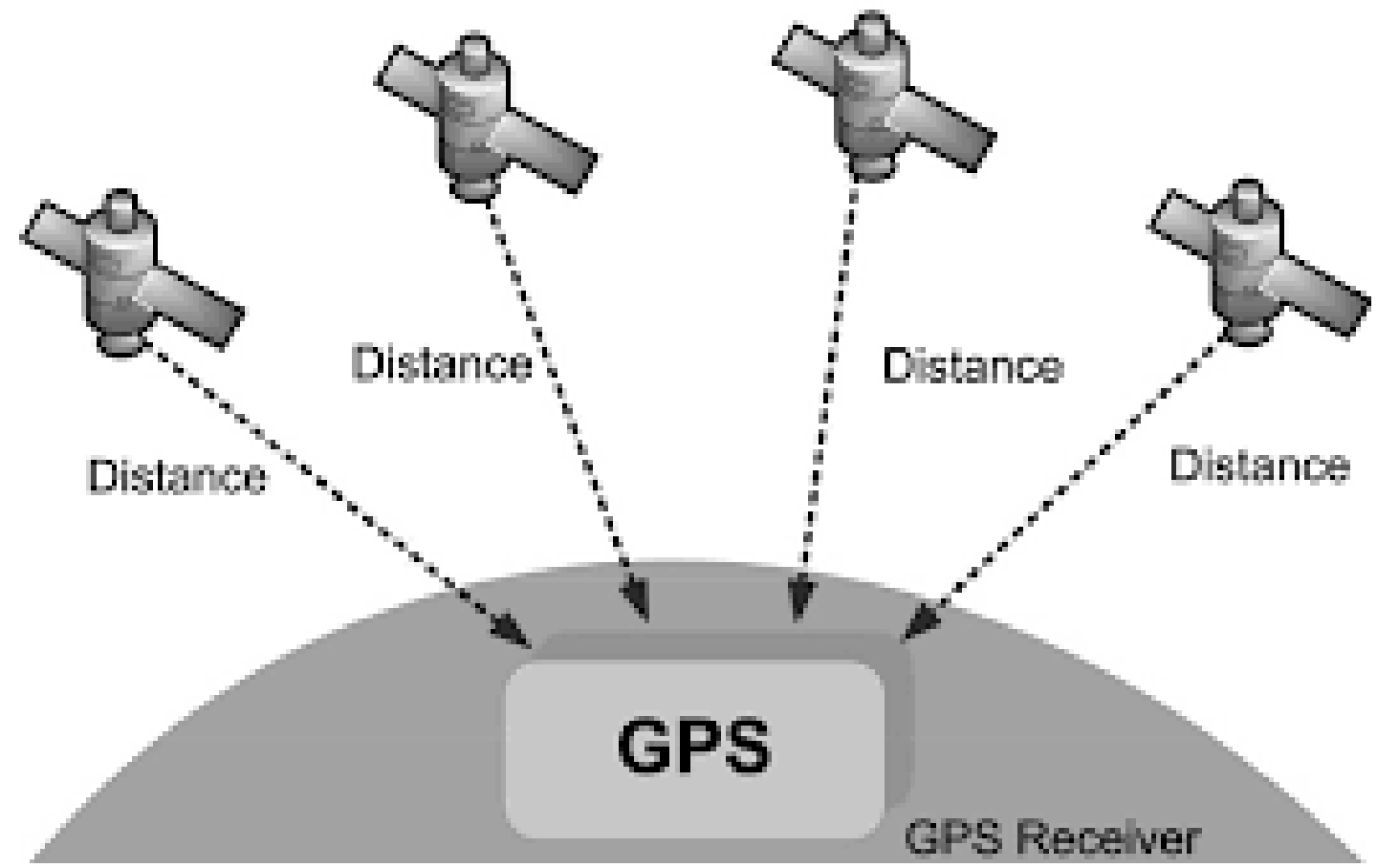
เป็นอุปกรณ์ที่ใช้คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าในช่วงรังสีอินฟราเรด สำหรับส่งผ่านข้อมูลไปยังอุปกรณ์ที่ต้องการควบคุม

4

การประยุกต์ใช้คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า

4. เครื่องระบุตำแหน่งบนพื้นโลก หรือ GPS

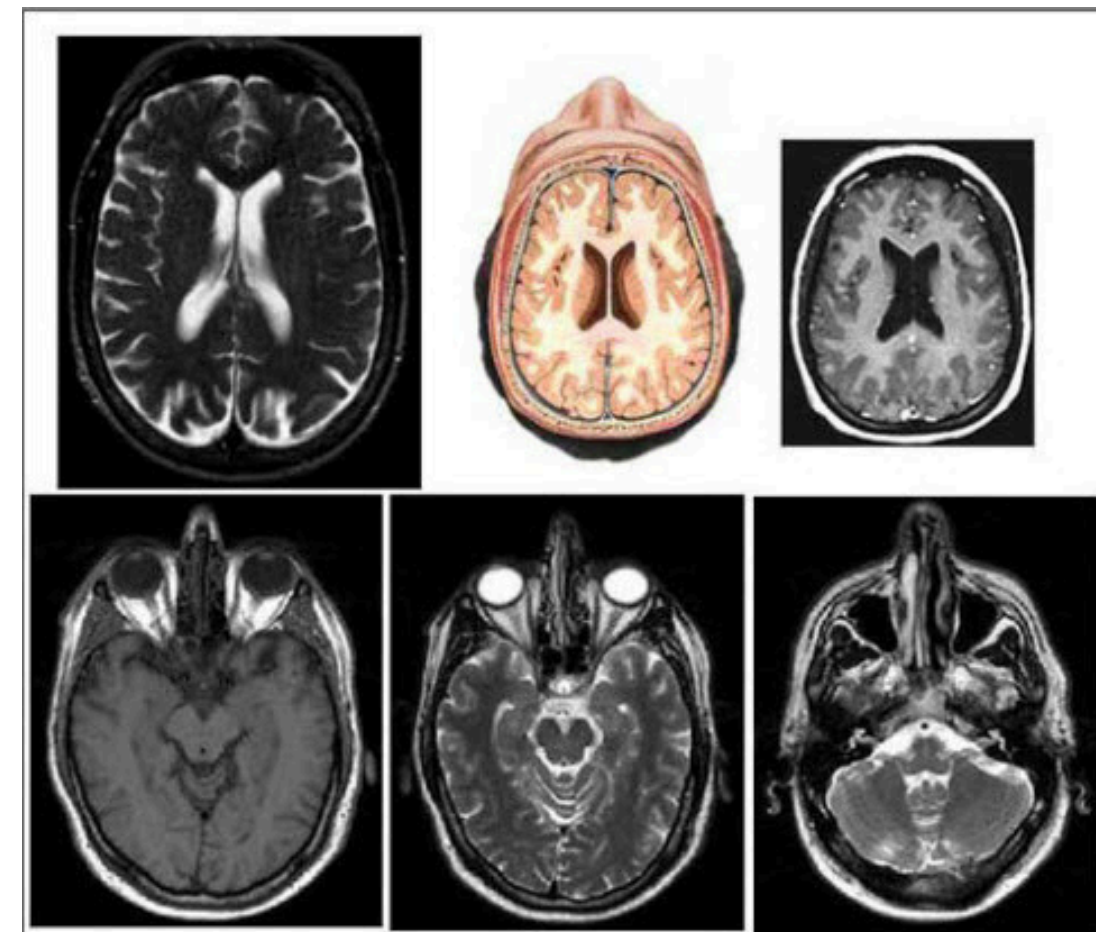
การระบุตำแหน่งบนพื้นโลก ปัจจุบันใช้ระบบระบุตำแหน่งบนพื้นโลกหรือจีพีเอส (Global positioning system หรือ GPS) ซึ่งประกอบไปด้วยศูนย์ควบคุมภาคพื้นดิน ดาวเทียมส่งสัญญาณ และเครื่องระบุตำแหน่งบนพื้นโลก

4 การประยุกต์ใช้คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า

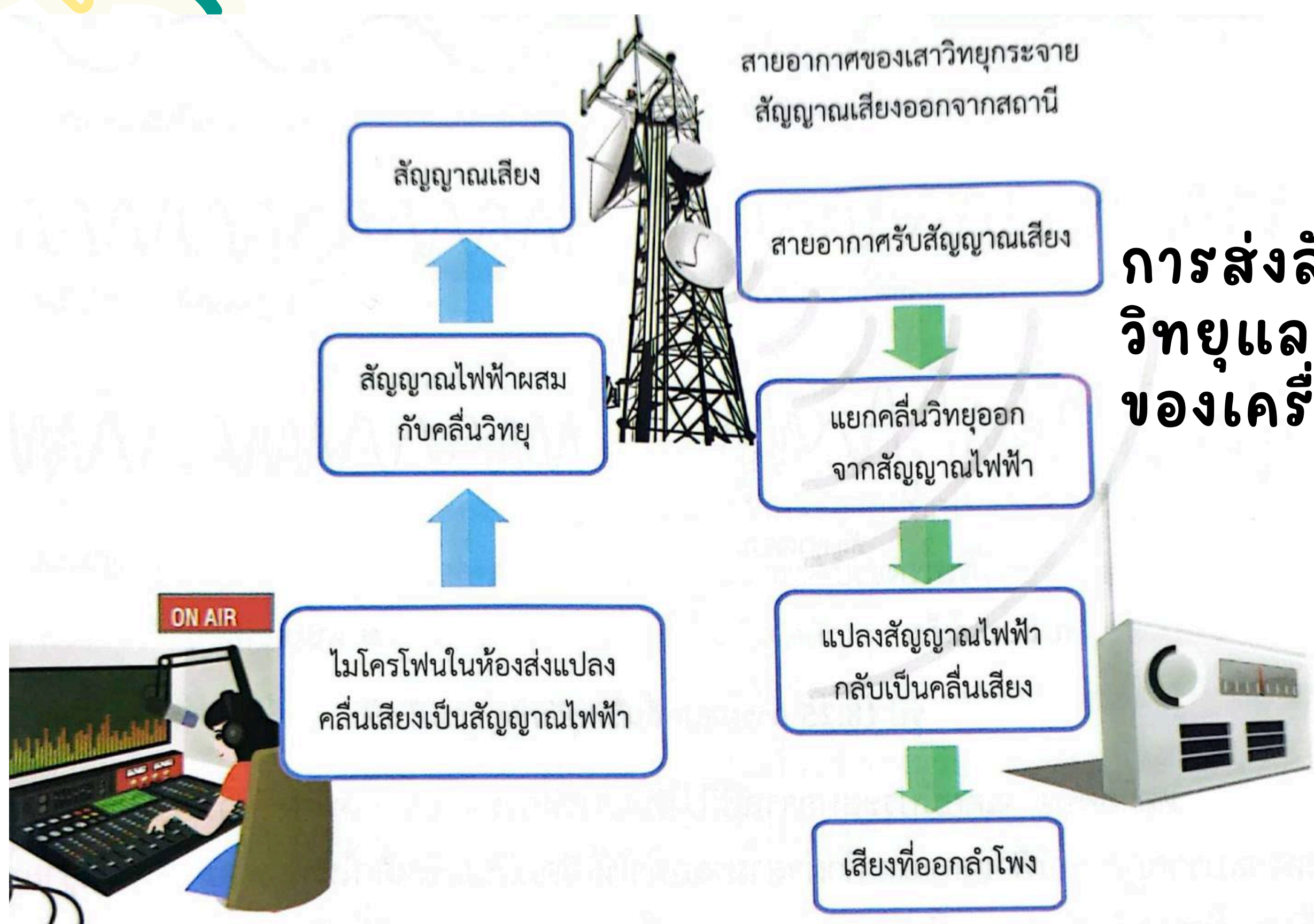
5. เครื่องฉายภาพการสั่นพ้องแม่เหล็ก หรือ MRI

เป็นอุปกรณ์อีกชนิดหนึ่งที่ใช้ประกอบการวินิจฉัยโรค ซึ่งสามารถแยกภาพฉายเนื้อเยื่อต่างชนิดกันเป็นภาคตัดขวาง และภาพ 3 มิติได้ โดยอาศัยคุณสมบัติความเป็นแม่เหล็กของนิวเคลียสของไฮโดรเจน

5

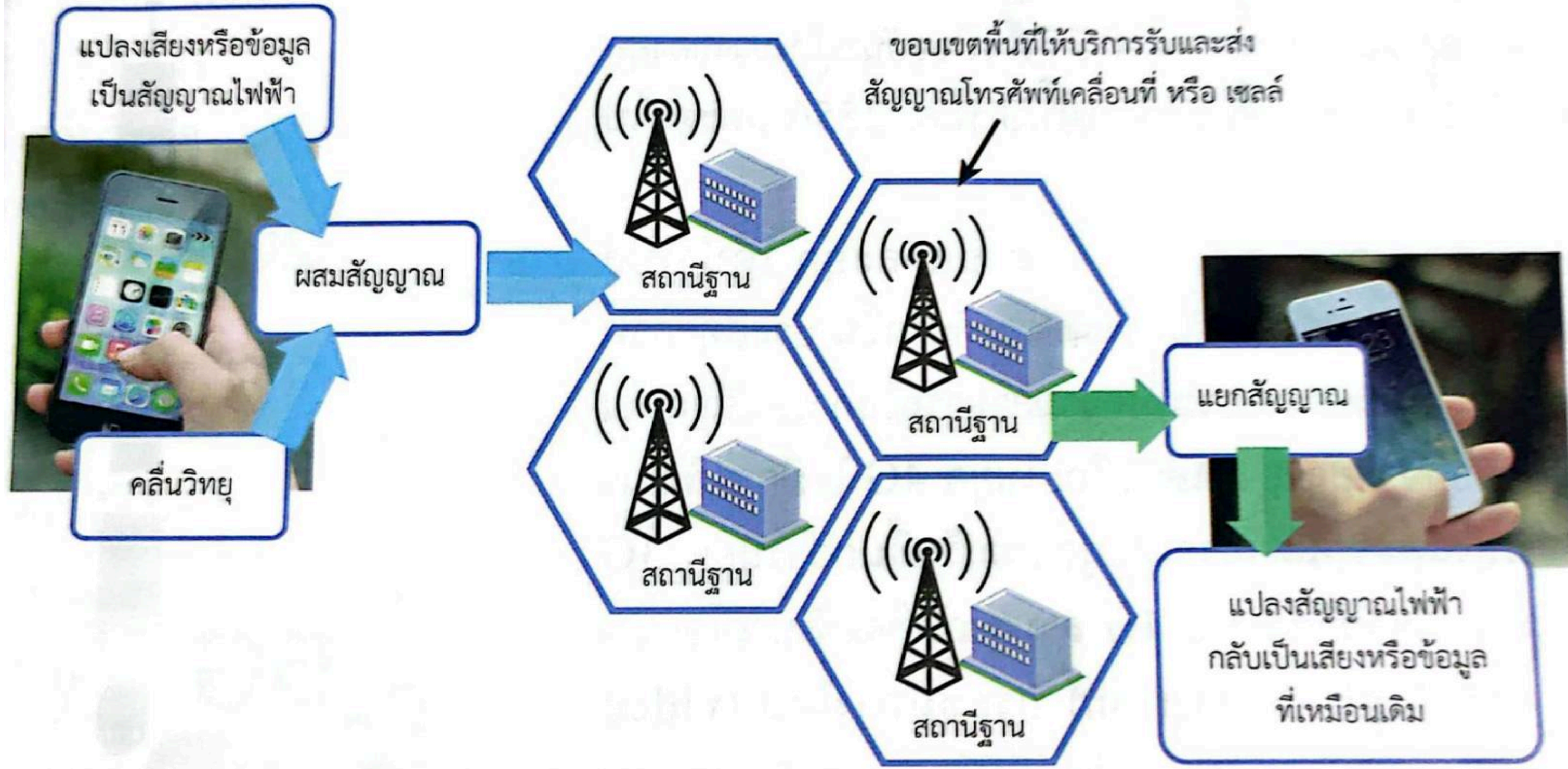
การสื่อสารโดยอาศัยคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า

การส่งสัญญาณเสียงของสถานีวิทยุและการรับสัญญาณเสียงของเครื่องรับวิทยุ

5

การสื่อสารโดยอาศัยคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า

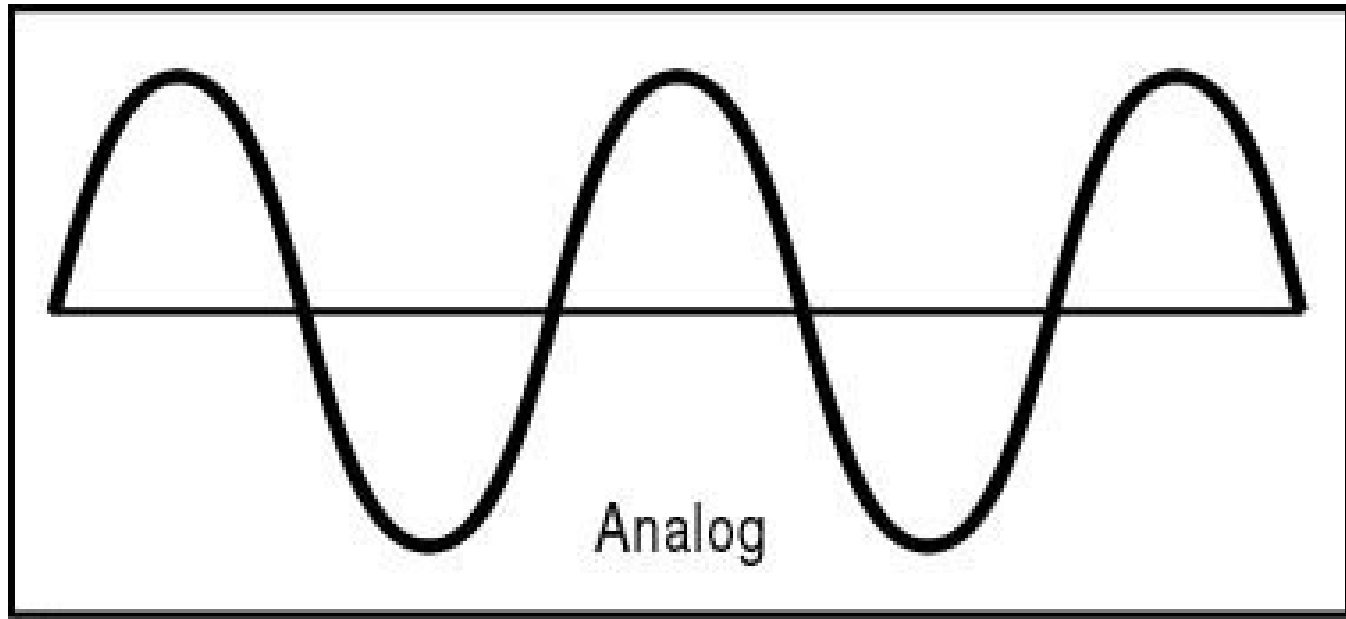

การรับและส่งสัญญาณของเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่

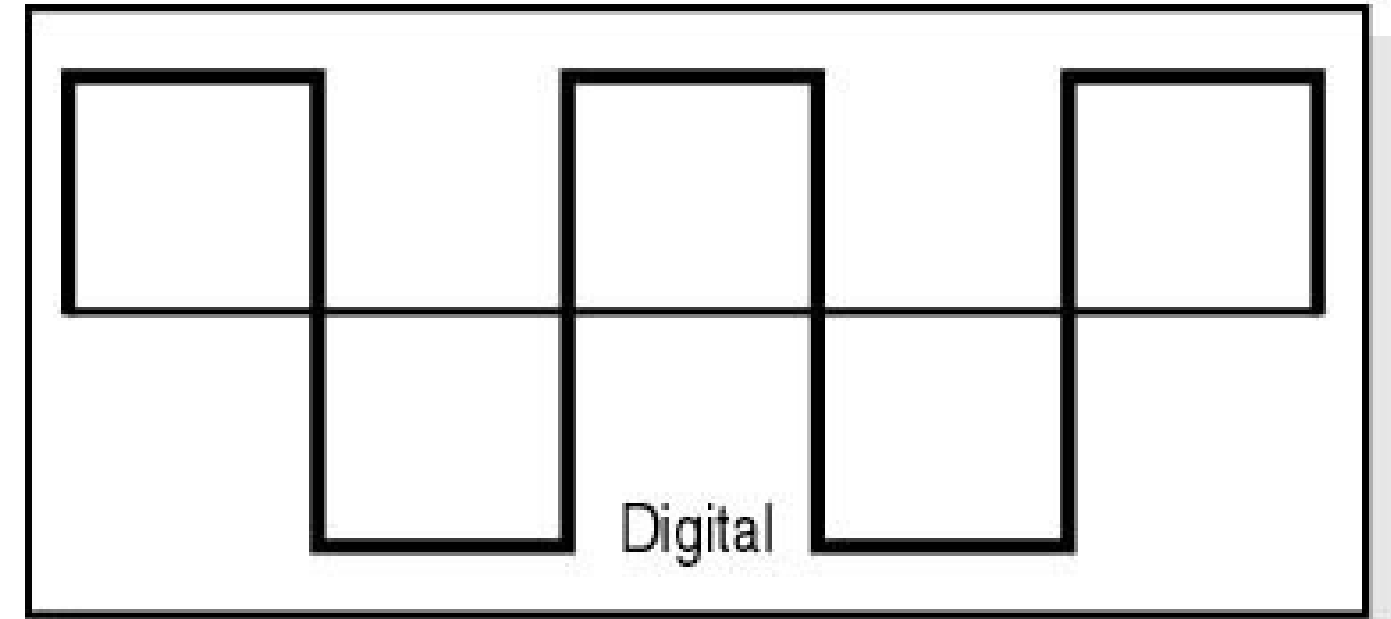
6

การสื่อสารโดยอาศัยคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า

สัญญาณแอนะล็อกและสัญญาณดิจิทัล

ก. สัญญาณแอนะล็อก

ข. สัญญาณดิจิทัล

- สัญญาณแอนะล็อก เป็นสัญญาณที่มีการเปลี่ยนแปลงแบบต่อเนื่องตามเวลา
- สัญญาณดิจิทัล เป็นสัญญาณที่มีการเปลี่ยนแปลงเพียงสองสถานะ เช่น มีหรือไม่มี เปิดหรือปิด โดยไม่มีค่าระหว่างสองสถานะ